Kraków
UJ Biblioteka Jagiellońska
249

Nr zawiera 10 stron

Pismo nie jest datowane naprzód

ROK XV. Nr. 248 (4567) WILNO, niedziela 11 września 1938 r. Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Potrzebni nie tylko na wojnie

Byłoby lepiej, gdyby w Polsce niepodległej po nagrodzeniu zasłużonych bohaterów-bojowników o niepodległość, nie trzeba było wyciągać wniosków natury **politycznej** z zasług jakie położyli oni na polu walki.

Gdyby ten ciężar, jaki na samym początku dźwigali nieliczni, „nie potrzebujący uznania" rozłożył się wkrótce po tym równomiernie na wszystkich obywateli wolnej Rzeczypospolitej.

Wiemy, że i Marszałek Piłsudski pojmował jak najbardziej demokratycznie swą własną rolę w wolnym państwie polskim i rolę swoich żołnierzy. Obdarzył wolnością cały naród i tych, którzy w nią wierzyli i tych, których od początku straszyła ona widmem ogromu potrzebnych ofiar, poświęceń i bohaterstwa. Wszystkich chciał pociągnąć do pracy dla państwa.

Jednakże stało się inaczej, niż sobie tego życzył Marszałek i niż to było najbardziej pożądane dla dobra świeżo powstałej z grobu Ojczyzny.

Wypadki w latach 1920—26 r. były równoznaczne z nieprzyjęciem odpowiedzialności za wywalczoną Niepodległość.

Ciężar, którego nie chciał dźwigać cały naród, znowu spadł na barki tych, którzy o niepodległość walczyli, którzy byli najwierniejsi, najbardziej wypróbowani od początku.

Nawykli więcej do oręża niż codziennej pracy oczywiście robili wiele błędów. Błędy te pokrywali wytrwałością, uporem, dyscypliną i organizacją.

Nieliczni przeciw wielu, tzw. niepodległościowcy - legioniści i peowiacy przecież potrafili w Polsce w taki czy inny sposób stworzyć miąższ siły społecznej, skupiającej w swoim ręku wszystkie ośrodki dyspozycyjne życia politycznego i podporządkować je woli geniuszu-Twórcy Niepodległości. To na zawsze pozostanie wielką ich zasługą, obok zasług wyniesionych z pola walki.

Powiedzieliśmy na początku, że byłoby lepiej, gdyby od razu, od zarania niepodległości ,stanął do pracy pod rozkazami Wielkiego Marszałka cały naród, gdyby nie było na ojczystym zagonie tych różnic wyniesionych jeszcze z pola walki i dających początek, jakgdyby jakiemuś nowemu stanowi uprzywilejowanemu politycznie.

Tego powiedzenia nie cofamy, ale przyznajemy, że inaczej niż się stało, stać się nie mogło, że winę za obecny stan rzeczy ponoszą w każdym razie nie ci, których dziś opinia uważa za uprzywilejowanych.

Skoro jednak tak jest, jak jest liczyć się trzeba z istniejącą sytuacją i umieć ją nazwać po imieniu.

Mało tego, trzeba szukać wyjścia z sytuacji. Najwartościowsza elita gdy jest nie liczna i gdy jej szeregi co dnia czas szczerbi, nie jest w stanie wykrzesać z siebie tej siły, jaką daje wielka, jednolita zorganizowana masa całego narodu.

Te rzeczy bardzo dobrze rozumieją współcześni, do tego zmierza tak często dziś rozbrzmiewający apel z ust Naczelnego Wodza.

Niedawno z okazji 18 rocznicy bitwy nad Wisłą pisaliśmy nie o „cudzie nad Wisłą" bo samo zwycięstwo naszym zdaniem w owych dniach sierpniowych nie było cudem, a o cudzie zjednoczenia narodowego, jaki się wówczas w Polsce dokonał i dał zwycięstwo.

Skoro myślimy dziś o zjednoczeniu narodu wokół Wodza Naczelnego, nie możemy tego robić z pominięciem pamięcią owego jedynego momentu w dziejach Niepodległej Polski, kiedy to zjednoczenie naprawdę było faktem. Było faktem na krótki okres czasu w wielkiej potrzebie wobec wroga.

Twierdzimy stale, że na to, aby się ono dokonało ,na stałe dla wytrwałej codziennej pracy trzeba sięgnąć do tych elementów, które je spowodowały przed 18 laty i elementy te utrwalić.

A właśnie wyrazem jedności i siły narodu w krytycznych chwilach walk z bolszewikami w 1920 r. była armia ochotnicza.

Ci, co stanęli masowo pod bronią w owym czasie, jeżeli nawet nie było im dane przelać krew i powąchać prochu, bo zanim zostali umundurowani, przećwiczeni i wysłani na front ,armie wroga były rozbite, zasługują jednak w całej pełni, aby byli dziś traktowani na równi z legionistami i peowiakami, aby zostali zaliczeni do jednej, wielkiej rodziny niepodległościowców.

Doświadczenie uczy, że przelana krew, że sama decyzja przelania własnej krwi za Ojczyznę, jest najlepszym probierzem patriotyzmu i zalet obywatelskich. Tym ludziom, którzy gdy było potrzeba Ojczyźnie oddali swoje życie do rozporządzenia, Ojczyzna może zaufać.

Ojczyzna powinna zaufać.

Grono b. ochotników armii polskiej obejmuje znacznie większą liczbę osób niż szeregi peowiackie i legionowe. To prawie cała ówczesna młodzież polska w określonym wieku. Są to dziś ludzie prawdopodobnie różnych przekonań politycznych, może nawet członkowie różnych organizacyj nie zawsze bliskich sferom legionowo-peowiackim. Ale cóż to szkodzi? Cóż innego, jeżeli nie była armia ochotnicza stanie się dziś pomostem pomiędzy społeczeństwem całym, a tzw. ściśle obozem niepodległościowym. Polska potrzebuje ochotników, którzy by Jej oddali pracę całego swego życia; ochotników tylu, ile jest zdolnych i dzielnych ludzi w narodzie. Nie tylko tylu, ilu brało udział w wojnie od początku i nie tylko na wypadek wojny.

Zjazd b. Ochotników Armii Polskiej, który się odbywa dzisiaj w Wilnie, może odegrać rolę historyczną, jeżeli tej potrzebie Ojczyzny naszej uczyni zadość.

Piotr Lemiesz

Ogólnopolski zjazd Zw. b. Ochotników w Wilnie

W związku z III Ogólnopolskim Zjazdem Związku b. Ochotników Armii Polskiej zaczęli wczoraj od samego rana przybywać uczestnicy Zjazdu ze wszystkich zakątków Polski do Wilna.

Jak piszą organizatorzy Zjazdu w swojej jednodniówce „Ochotnik" —

— **„Za miejsce naszego zjazdu obraliśmy Wilno, miasto pamiątek historycznych, które dało Polsce wielkich mężów stanu, ludzi nauki, wiedzy, ludzi walki, śród których widnieje postać Wielkiego Marszałka — Józefa Piłsudskiego, syna ziemi wileńskiej, w której serce swoje kazał złożyć na spokój wieczny obok prochów swojej ukochanej Matki.**

W tym to prastarym Wilnie, mieście „miłem sercu" Wodza Polski zbrojnej, bohaterskiego Komendanta Legionów, który był najpierwszym ochotnikiem walki o niepodległość Polski — zwołaliśmy nasz Zjazd, by zadokumentować cześć naszą dla wielkiego szlaku historii, dla trudu i znoju, który wydał plon wiekopomny i okrył się wawrzynem zwycięstwa.

Sercu Józefa Piłsudskiego, pierwszego i największego żołnierza Polski Zjazd nasz złoży hołd i ślubowanie żołnierskie na wierność idei, którą On — Żołnierz wszczepił w serca nasze, dumne z Jego zwycięskich rozkazów i miłujące prawdy, o które walczył. Dlatego to wybraliśmy Wilno".

Wczoraj w pierwszym dniu Zjazdu uczestnicy, którzy zdążyli przybyć do południa, a których ilość oblicza się na

OKOŁO 6 TYSIĘCY

udali się pociągiem popularnym do Zułowa, gdzie w miejscu urodzenia Józefa Piłsudskiego zostały złożone kwiaty. Do przybyłych wygłosił przemówienie prof. Walery Kwiatkowski.

Po powrocie z Zułowa uczestnicy III Zjazdu Związku b. Ochotników A. P. z pocztami sztandarowymi udali się przez miasto na cmentarz Rossa.

Po przybyciu

NA ROSSĘ

poczty sztandarowe, w ilości kilkudziesięciu, zajęły miejsce na cmentarzu, ustawiając się wokół mauzoleum, wzdłuż szpaleru, prowadzącego do wejścia oraz między grobami żołnierskimi. Przybyli na cmentarz ochotnicy w ilości kilku tysięcy zajęli miejsce przed cmentarzem, ustawiając się w kilku rzutach frontem do mauzoleum.

Cały cmentarz tonie w cieniu, tylko tuż przy płycie mauzoleum ustawione reflektory rzucają silne snopy światła na otaczające wieńcem mauzoleum — sztandary Związku b. ochotników.

Pada komenda „baczność" — nisko pochylają się sztandary, uczestnicy zjazdu salutują. W tym momencie orkiestra gra hymn narodowy a następnie „Pierwszą Brygadę".

Po chwili delegacja Związku w strojach krakowskich niesie wieniec, który w imieniu zarządu głównego składa gen. Bohaterewicz, prezes Związku, u stóp mauzoleum. Na szarfach o barwach Krzyża Niepodległości widnieją słowa „Józefowi Piłsudskiemu" — III-ci Ogólnopolski Zjazd Ochotników A. P.". Momentowi składania wieńca towarzyszy podniosła chwila ciszy, w czasie której uczestnicy Zjazdu składają hołd Komendantowi.

Po tym momencie rozpoczyna się uroczysty

APEL POLEGŁYCH OCHOTNIKÓW

Przez umieszczone na cmentarzu megafony płynie głos: „Pierwszy Ochotnik Polski — Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski" i odpowiada mu inny głos: „Zmarł ciałem ale żyje Duchem w sercach naszych i żyć będzie wiecznie", po czym pada długi szereg nazwisk poległych ochotników i ochotniczek, z jakże licznych pułków i rodzajów broni. Po każdym nazwisku przybyli na Rossę uczestnicy dzisiejszego Zjazdu skandują głośno: „poległ na polu chwały".

Odczytywaniu listy poległych towarzyszy grana przez cały czas na trąbce piosenka żołnierska „Śpij, kolego, w twardym grobie", której echa odbijają się wielokrotnie od położonych dookoła cmentarza wzgórz i płyną łagodnie nad położone w dole Wilno.

Po zakończeniu apelu poległych odbyła się

DEFILADA

pocztów sztandarowych i uczestników przed mauzoleum, kryjącym Serce Zmarłego Wodza.

W uroczystościach na Rossie oprócz kilku tysięcy uczestników Zjazdu wzięły udział liczne rzesze społeczeństwa wileńskiego.

Uroczystości zjazdowe w dniu dzisiejszym rozpoczną się o godz. 9 rano.

Marsz. Goering oskarża Czechów

NORYMBERGA (Pat). Marszałek Goering wygłosił podczas 6-go Kongresu Frontu Pracy w Norymberdze przemówienie o wynikach planu czteroletniego.

GOSPODARCZA CZĘŚĆ MOWY.

Głównym celem tego planu—oświadczył Goering — jest zapewnienie obrony Rzeszy. Na drodze wypełnienia tego planu Niemcy mogą się poszczycić znakomitymi wynikami.

Zapewniona jest samowystarczalność gospodarcza państwa. Niemcom już nie grozi blokada. Zapasy zbóż są tak wielkie, że nawet gdyby nastąpiło po sobie kilka lat złych urodzajów, już zgromadzone zapasy wystarczyłyby na pokrycie tego deficytu. Również w dziedzinie surowców, potrzebnych do obrony kraju, Niemcy nie obawiają się blokady. Nie tylko stworzono rezerwy ważnych surowców, ale rozwinięto na dużą skalę produkcję surowców zastępczych. Skończone pod względem technicznym, rozgałęzione fortyfikacje zabezpieczają Rzeszę przeciwko wszelkim napaściom. Setki tysięcy robotników udału się na zachód, aby tam wykonać konieczne państwowo-polityczne zadania.

Niemiecka siła zbrojna z każdym rokiem staje się coraz silniejsza, a niemieckie lotnictwo jest najsilniejsze na świecie i najlepiej przygotowane.

POLITYCZNA.

Przechodząc do aktualnych spraw politycznych, Goering wspomniał o zagadnieniu Czechosłowackim, oświadczając, że Czesi, szykanując narodowości, zamieszkałe w ich kraju, stają się ośrodkiem niepokoju w Europie. Za Czechami stoi Moskwa i „żydowski bolszewizm". Na tle coraz bardziej zmąconej, coraz więcej zaostrzającej się sytuacji w sprawie czeskiej, na świecie szerzą się alarmistyczne hasła. Szuka się winnych i znajduje się ich — mówi ironicznie Goering — w państwach mocnych, w państwach porządku, Niemczech i we Włoszech, ale te dwa narody dowiodły, że posiadają zdolność utrzymania pokoju. Na czele obu tych narodów stoją mężowie o wielkiej odpowiedzialności

Niemcy nie tworzyły nowego ustroju — mówi Goering — aby zapalić żagiew wojny. Niemcy nie chcą krzywdzić nikogo, ale nie pozwolą wyrządzić żadnej krzywdy swym braciom. Nikt na świecie bardziej nie pragnie pokoju, niż Niemcy, ale nie można zgodzić się, aby wielki, kulturalny naród był ciągle poniżany.

Kończąc swe przemówienie, zwrócił się z wezwaniem do narodu niemieckiego, by, jak dotychczas, ufał kierownictwu Adolfa Hitlera. Niemcy będą niezwyciężone, jeśli naród będzie zjednoczony z kanclerzem Hitlerem.

Przemówienie było przyjęte entuzjastycznymi okrzykami tłumów „Sieg heil" na cześć Hitlera i Goeringa.

Manifestacja młodzieży w Norymberdze

NORYMBERGA, (Pat). Wczorajszy dzień kongresu partyjnego rozpoczął się wielką manifestacją młodzieży hitlerowskiej, w której wzięło udział 43.000 członków organizacji hitlerjugend i 8000 członkiń związku dziewcząt niemieckich. Manifestacja wczorajsza połączona była z uroczystą przysięgą członków hitler-jugend, którzy po ukończeniu 18 lat stają się członkami partii narodowo socjalistycznej. Na trybunach zjawił się kanclerz Hitler, a na trybunach gości zajęły miejsce delegacje młodzieży włoskiej, hiszpańskiej i bułgarskiej. Przewódca młodzieży Baldour von Schirach złożył raport kanclerzowi Hitlerowi, poczym w krótkim przemówieniu pozdrowił kanclerza w imieniu organizacji hitler-jugend, a szczególniej w imieniu młodzieży pochodzącej z rodzinnych okolic kanclerza Hitlera. Następnie kanclerz Hitler wygłosił krótkie przemówienie, przerywane częstymi okrzykami „sieg, heil". Po przemówieniu kanclerza nastąpiło złożenie przysięgi.

Stany Zjednoczone i Europa

Oświadczenie prezydenta Roosevelta

NOWY JORK (Pat). W związku z pewnymi informacjami prasowymi, pozwalającymi przewidywać udział Stanów Zjednoczonych w regulowaniu spraw europejskich i z uwagi na możliwe oddźwięki podobnych informacyj w opinii publicznej przy zbliżających się wyborach, prezydent Roosevelt, przyjmując wczoraj dziennikarzy amerykańskich w Hyde Parku, stwierdził, iż **Stany Zjednoczone nie są związane żadną umową z tzw. demokracjami europejskimi.**

Na pytanie, czy Stany Zjednoczone są moralnie związane z tzw. demokracjami Europy w ewentualnej akcji przeciwko Hitlerowi, prezydent odpowiedział: **włączanie Stanów Zjednoczonych do frontu Francji i W. Brytanii przeciwko Hitlerowi jest stuprocentową fałszywą interpretacją** dziennikarzy politycznych.

W konkluzji prezydent zaznaczył, iż powołuje się na przemówienie swoje własne i sekretarza stanu Hulla, które ściśle definiują zasady, na jakich opiera się polityka zewnętrzna Stanów Zjednoczonych.

Słowa prezydenta Roosevelta są szeroko komentowane przez prasę Nowojorską.

Walki o Hankou

TOKIO, (Pat). Według wiadomości, otrzymanych z Kiukiang, wielka bitwa rozgrywa się obecnie na froncie Teian Nanczang, gdzie Czang Kai Szek zgromadził wielkie siły. W górach na pograniczu prowincyj Anhwei i Honan walki trwają już od 9 dni. Pierścień wojsk japońskich otaczający Chińczyków, zacieśnia się coraz bardziej. Jak zaznacza, agencja Domei, straty chińskie są bardzo znaczne.

Rekonwalescencja m n K ściałkowskiego

Po szczęśliwie odbytej operacji gardła min. Marian Zyndram-Kościałkowski przebywa na kuracji w Krynicy.

Rekonwalescencja postępuje pomyślnie, tym nie mniej jednak prawdopodobnie w dzisiejszym Zjeździe b. ochotników Armii Polskiej p. Minister nie będzie mógł wziąć udziału.

(D. c. informacyj o Zjeździe na str. 3)

Został zamordowany sekretarz Trockiego

PARYŻ (Pat). Dochodzenie policyjne ustaliło, że wydobyte przed kilku dniami z wody w pobliżu Meuland zwłoki należą do b. sekretarza Trockiego Rudolfa Clement, który w swoim czasie zaginął bez wieści.

Wstrząsająca katastrofa

3 osoby jadące na motocyklu zostały zabite

LWÓW (Pat). Na szosie stryjskiej, na 8 kilometrze pod Lwowem wydarzyła się wstrząsająca katastrofa. Motocyklem ze Lwowa jechał sędzia grodzki z Drohoby cza, Krzysztof Durkalec z synem i pewną panią, która jechała w przyczepce. Nag le nadjechało auto ciężarowe, wiozące ze Stryja materiały pędne. Ponieważ na drodze był gęsty kurz, sędzia, kierujący motocyklem, skręcił na lewą stronę szo-sy. Szofer auta zorientował się w sytua-cji i gwałtownie zahamował, wskutek czego pękła opona samochodu. Motocykl jednak wpadł na samochód. Wszyscy troje jadący motocyklem zostali wyrzuceni na samochód i ponieśli śmierć na miejscu.

Ujęcie świętokradcy

POZNAŃ (Pat). Do kościoła w Bninie w którym znajdują się, poza cudownym obrazem Matki Boskiej cenne vota i na czynia liturgiczne, usiłowano dokonać włamania. Złodziej spłoszył stróż kościel ny, zdoławszy równocześnie ująć jedne go z nich, drugi zbiegł, ostrzeliwując się z dwóch rewolwerów. Zatrzymany podał iż nazywa się Nowak. Jak się okazuje rze komy Nowak poszukiwany jest również przez policję niemiecką za włamanie do jubilerów. Istnieje przypuszczenie iż są to ci sami świętokradcy, którzy parę dni temu okradli kościół w Tulcach.

Szkoła Nauk Politycznych w Wilnie

Wilno, ul. Arsenalska 8, tel. 16-27

Z prawami wyższej uczelni. Matura konieczna. Kurs trzyletni, Wykłady wieczorne: godz. 17—20. Początek roku akad. 5 października 1938 r. Przyjęcia tylko osobiście od 28 września godz. 11 — 13 i 17 — 19.

Program Szkoły wysyła Sekretariat po nadesłaniu znaczków pocztowych za 50 gr

Dziś w Teatrze Miejskim na Pohulance

„TEKLA"

Początek o godzinie 20 (8 wiecz.)

Ćwiczenia wojskowe w rej. Kolbuszowej

RZESZÓW. (Pat.) Jak już donosiliśmy, w rejonie Kolbuszowej odbyły się ćwiczenia wojskowe, w obecności 23 przedstawicieli państw obcych oraz generałów Malinowskiego, Wieczorkiewicza i Regulskiego. W ćwiczeniach wzięły udział dwie dywizje i wojska specjalne. Na czas ćwiczeń uruchomiona była kwatera prasowa.

Ściągające z pozycji wojsko witane było bardzo gorąco przez okoliczną ludność, zwła szcza przez dziatwę, która żołnierzy obsypy wała kwiatami i wznosiła okrzyki na ich cześć. Oddziały podsunęły się pod Rzeszów, aby przygotować się do wielkiej defilady w dniu wczorajszym.

Kwatera prasowa w czasie dwudniowych objazdów odcinków zaangażowanych w akcji, stwierdziło doskonałe samopoczucie żołnierza, który mimo długiego marszu i zmęczenia każde zadanie wykonywał z ochotą.

50-lecie kapłaństwa bisk. Szelążka

ŁUCK (Pat). Rozpoczęły się w Łucku uroczystości związane z obchodem 50-le cia kapłaństwa ordynariusza diecezji łuc kiej ks. biskupa dr Adolfa Szelążka. Na uroczystości te przybyły tłumy diecezjan ze wszystkich stron Wołynia, liczne wycieczki, wielka ilość młodzieży szkolnej, około 500 księży z kilku biskupami na cze le. O godzinie 16 przybył do Łucka pry mas Polski, ks kardynał Hlond.

O godzinie 19 nastąpiło uroczyste od słonięcie wielkiego ołtarza w katedrze łuckiej, zbudowanego ku czci Matki Bos kiej Latyczowskiej z ofiar diecezjan dla upamiętnienia obchodu jubileuszowego.

Targi Wołyńskie

ŁUCK (Pat). Wczoraj odbyło się otwarcie 9-tych Targów Wołyńskich w Równem, którego dokonał wojewoda wołyński A. Hauke-Nowak w obecności gen. Smorawińskiego, delegata min. przem. i handlu Sokołowskiego oraz licznie zeb ranych przedstawicieli władz, duchowień stwa, wojska, samorządów i in.

Dziewiąte Targi Wołyńskie posiadają dobitnie podkreślony charakter rolniczy.

Jeszcze lepiej

WARSZAWA (Pat). W informacji, ja ka dostała się do prasy w sprawie wpły wów na Fundusz budowy pomnika Józefa Piłsudskiego w Warszawie, wkradła się pomyłka. Mianowicie ogólna suma wpły wów osiągnęła w dn. 22 sierpnia rb. nie 2.106.766 zł. 60 gr. jak omyłkowo podano, a 2.619.366 zł. 60 gr.

MUNDURKI
FARTUSZKI
PŁASZCZE
PRZYBORY
SZKOLNE

bracia
JABŁKOWSCY
magazyn zadowolonych klientów

Dokoła sprawy czeskiej

atmosfera plotek i sprzecznych informacji

PARYŻ, (Pat). Ocenę sytuacji mię dzynarodowej utrudniają w dużym stopniu sprzeczne wiadomości na temat sprawy czeskiej. W godzinach rannych pojawiła się w prasie francuskiej wiadomość, jakoby rząd brytyj ski postanowił wysłać notę dyplomatyczną do rządu Rzeszy. W południe zaprzeczono tej informacji. W południe ukazała się informacja, że amb. Henderson miał zażądać widzenia się z kanclerzem Hitlerem. Wieczorem znów ukazało się zaprzeczenie. Nadeszłe z Pragi pogłoski o rzekomych ru chach wojsk niemieckich na granicy, w godzinach wieczornych spotkały się z uspokajającymi informacjami, że na granicy czesko-niemieckiej nic niepokojącego nie zaszło. Na tle tych krzyżujących się informacyj i zaprzeczeń nieaktualne stały się pośpieszne komentarze niektórych wczorajszych dzienników, wyrażających zadowolenie z rzekomo bardziej czynnego angażowania się Anglii w sprawy czeskie.

Prasa francuska, oceniając sytuację międzynarodową poważnie, stara się utrzymać w społeczeństwie nastroje uspokojenia, do czego przyczy nia się również likwidacja strajków.

Bójki i incydenty stwarzają w kraju sytuację naprężenia

PRAGA, (Pat). We Frimburgu pod czeskimi Budejowicami doszło do starcia policji z tłumem demonstrantów, członków partii Niemców sudeckich, którzy wznosili okrzyki: „jeden naród — jedno państwo — jeden wódz" i śpiewali hymn „Deutschland über alles" oraz pieśń Horsta Wessela. Poturbowanych zostało kilka osób.

Również w Podmokły (Bodenbach) po zebraniu komunistycznym doszło do bójki z Niemcami sudeckimi, podczas której 8 osób odniosło obrażenia.

JAEGERNDORF, (Pat). Po pogrzebie członka SDP Alfreda Knolla doszło w czasie powrotu starszyzny partyjnej i pocztów sztandarowych do miasta, do incydentu.

Lekarz okręgowy Monol, który odmówił przeprowadzenia obdukcji Knolla w obecności lekarzy niemieckich i nakazał spalenie jego trupa w krematorium, wjechał swym samochodem na poczty sztandarowe. Wzburzony tym tłum rzucił się na samochód i wybił w nim kilku szyb.

KARLOVE VARY. (Pat). W miejscowości Fischern w pobliżu Karlowych Warów doszło w godzinach wieczornych do ostrej sprzeczki pomiędzy członkiem SDP a czeskim socjal-demokratą, który obrzucił Niemca obelgami. Stojący w pobliżu policjant odmówił Niemcowi wylegitymowania napastnika. Wobec tego Niemiec udał się z policjantem na posterunek. Na posterunku zrzucono mu czapkę z głowy i pobito pałkami gumowymi. Przed posterunkiem policyjnym zebrał się parotysięczny tłum, domagając się zwolnienia aresztowanego. Policja zgodziła się uwolnić aresztowanego, którego w stanie nieprzytomnym wyniesiono z posterunku. Na widok pobitego do nieprzytomności Niemca, którego przewieziono do szpitala, wzburzenie tłumu wzrosło do tego stopnia, że doszło do starcia z policją, w czasie którego czterech Niemców odniosło rany.

BERLIN, (Pat). Niemieckie biuro informacyjne donosi z Pragi: w Bodenbach odbyła się w piątek manifestacja Niemców sudeckich, protestująca przeciwko zgromadzeniom komunistycznym. Żandarmeria i policja wystąpiły przeciw demonstrantom niemieckim z pałkami gumowymi, szablami i bagnetami. 8 Niemców sudeckich odniosło rany.

Nota b. cesarza Abisynii do Ligi Narodów

LONDYN (Pat). Negus wystosował no tę do Ligi Narodów, zawiadamiając, że rząd abisyński nie weźmie udziału w obra dach i nie wyśle swej delegacji, gdyż na porządku obrad nie figuruje żadna spra wa, interesująca bezpośrednio Abisynię.

Szkoły żydowskie we Włoszech

RZYM (Pat). W związku z wykluczeniem ze szkół włoskich młodzieży żydow skiej ministerstwo oświaty komunikuje, że z początkiem roku szkolnego otwarte zostaną we Włoszech specjalne szkoły ży dowskie, w których wykładać będą profe sorowie Żydzi. Szkoły te utrzymywane będą przez państwo.

Modlitwy o utrzymanie pokoju

SYDNEY, (Pat). Premier australijski Lyons wygłosił wczoraj przed mikrofonem 111 australijskich stacyj radiowych przemówienie, w którym wzywał, aby wszystkie kościoły w Australii poświęciły dzisiejszą niedzielę modlitwom o utrzymanie pokoju świa towego.

Otwarcie wystawy szpitalnictwa

WARSZAWA (Pat). Wczoraj w gmachu szpitala wojskowego przy ul. 6 sierpnia została uroczyście otwarta pierwsza polska wystawa szpitalnictwa.

Aktu otwarcia przez przecięcie wstęgi dokonał wiceminister opieki społecznej dr Piestrzyński w obecności J. E. ks. kardynała Kakowskiego, dostojników wojskowych z drugim wiceministrem spraw wojskowych gen. Litwinowiczem i gen. Rouppertem na czele.

Balony przelecą nad Polską

BRUKSELA (Pat) Na podstawie ostat nich komunikatów meteorologicznych można przewidywać, iż balony, biorące udział w zawodach o puhar Gordon Ben netta, których start nastąpi 11 września z Liege, skierują się nad Polskę.

Prezydent Benesz wzywa do spokoju i optymizmu

PRAGA (Pat). Prezydent Benesz wy głosił wczoraj wiecz. dłuższe przemówienie, transmitowane przez radio, w którym poruszył sprawy narodowościowe Czechosłowacji.

Na wstępie prez. Benesz oświadczył, że Czechosłowacja miała i ma zawsze do rozstrzygnięcia zagadnienie, nastręczające wiele trudności, wymagające ciągle nowych rozwiązań. Było to i jest zagadnienie narodowości. Obecnie pośpieszny rytm wypadków w Europie i na całym świecie, wypadków, od których nie możemy się izolować — mówił prez. Benesz — zmusza nas również do przyśpieszenia rytmu działalności na tej drodze.

Rząd podjął rokowania z przedstawicielami wszystkich narodowości, zamieszka łych w Czechosłowacji, zaczynając od Niemców sudeckich. Plan, który władze opracowały, obowiązuje, oczywiście, wszystkich mieszkańców państwa i posz czególne zagadnienia będą rozpatrywane również z przedstawicielami innych narodowości.

Prez. Benesz przeszedł następnie do omówienia nowego planu rządowego. Należy dać państwu, co należy do państ wa, zaś poszczególnym narodowościom, to, co się im należy. Jednocześnie ustano wione zostały gwarancje, aby wewnątrz państwa, tak, jak wewnątrz każdego ok ręgu autonomicznego, jednostka miała zapewnioną ochronę w stosunku do zbio rowości a mniejszość w stosunku do więk szości. Dotyczy to wszystkich mniejszości.

Sądzę — mówił dalej prez. Benesz — że przewidywane nowe zarządzenia będą korzystne dla państwa i nie spowodują żadnego niebezpieczeństwa dla jedności i niezależności państwa. Z NACISKIEM PODKREŚLAM FAKT, ŻE NIE ZAJDĄ ŻADNE ZMIANY W STRUKTURZE I POLITYCE DEMOKRATYCZNEJ CZECHOSŁOWACJI.

Nasza wyjątkowa sytuacja zmusza nas do rozwiązania zagadnień narodowościowych.

W końcowych słowach swego przemówienia prez. Benesz wzywał obywateli do spokoju, opanowania i optymizmu.

Kronika telegraficzna

Na lotnisku katowickim samolot, należący do Aeroklubu śląskiego, podczas startu zawadził kołami o przejeżdżającą obok lotniska furę siana. Wskutek wypadku samolot uległ poważnemu uszkodzeniu. Pilot Peszke z Brzękowic doznał ciężkich obrażeń.

Na konkursie piękności w Kopenhadze wybrano jako Miss Europy przedstawicielkę Finlandii.

Podczas burzy, jaka przeszła nad Strzelnem i okolicą w miejscowości Podbielsko uderzył piorun w stóg siana, pod którym schroniły się przed deszczem dwie kobiety. Z trudem udało się wydostać je z płonącego siana. Przewiezione do szpitala zmarły wkrótce wskutek odniesionych poparzeń.

Wartość wydobytej ropy naftowej w Polsce w 1937 r wyniosła około 75—76 miln. zł. a gazu ziemnego — około 25—27 miln. zł. Łączna zatem wartość tych kopalin, wydobytych w 1937 r. określić można na sumę około 98—100 miln. zł. wobec około 90 miln. zł. w roku 1936.

W nocy odczuto na Semmeringu obok Wiednia dwa następujące po sobie trzęsienia ziemi, z których drugie było szczególnie silne.

Oskarżyciele

PRAGA, (Pat). Na pogrzeb członka SDP Alfreda Knolla przybyły wczoraj do Jaegerndorf wielotysięczne tłumy, m. in. liczni dziennikarze krajowi i zagraniczni.

Nad trumną w imieniu Henleina wygłosił przemówienie przewódca okręgowy Barwig, oświadczając m. in.:

„Stoimy nad trumną kolegi, o którym urzędowy komunikat głosi, że zginął śmiercią samobójczą przy przewożeniu do więzienia. Nie po raz pierwszy już się zdarza, że ktoś, komu uśmiechało się życie, wtrącony został za bramy więzienne, by przekroczyć je z powrotem już po śmierci. Zagadnienie winy w tych wypadkach zwykle pozostawało niewyjaśnione. My, żywi, mamy święty obowiązek uczynić wszystko, aby ofiara życia naszego kolegi nie była daremną. W naszej walce ponosiliśmy ofiarę za ofiarą i zawsze my byliśmy winni, zawsze my bywaliśmy oskarżeni. lecz dzisiaj jest już inaczej, staje my się oskarżycielami i zwracając się do całego świata, żądamy jeśli mamy nadal żyć w tym państwie, musi nam być dane to, co jest niezbędne do życia. Widok tej trumny pobudza nas do nowych czynów, do dalszej walki o te ideały, dla których zgasło to młode życie, do walki o nasze prawa i wolność, przeciwko tyranii i poniżeniu".

KOGO I CO REPREZENTUJE RZĄD W PRADZE?

BERLIN, (Pat). „Berliner Tageblatt" przytacza na czołowym miejscu streszczenie artykułu organu Niemców sudeckich „Die Zeit" stawiającego pytanie, czy rząd praski w swoim obecnym składzie posiada wogóle prawo występowania, jako partner w rokowaniach. Pismo sudeckie wyciąga bowiem ze wspólnej deklaracji przedstawicieli mniejszości narodowych zamieszkujących Czechosłowację wniosek, że obecnie rząd czeski reprezentuje mniejszość czeską.

Depopulacja Francji

PARYŻ (Pt). Statystyka ruchu ludności we Francji za pierwszy kwartał 1938 r. stwierdza, że ilość zgonów w tym kwar tale wyniosła 193 tys., ilość urodzin zaś tylko 157.300 czyli że nadwyżka zgonów nad urodzinami wynosi 35 i pół tys. W tym samym okresie r. ub. ilość zgonów nad ilością urodzin przeważała tylko o 10 tys. Informacje te zaczynają wywoływać na łamach prasy francuskiej nowe dyskusje, w których przejawia się niepokój o depopulacje Francji.

100-lecie urodzin Asnyka

KALISZ, (Pat).. Rozpoczęły się w Kaliszu uroczystości poświęcone 100 rocznicy urodzin wielkiego kaliszanina, znakomitego poety, Ad. Asnyka.

Rozszerzyć grono zasłużonych

hasłem dzisiejszego zjazdu

Dzisiejszy Zjazd byłych Ochotników Armii Polskiej w Wilnie jest formalnie rzecz biorąc trzecim tego rodzaju Zjazdem w skali ogólnopolskiej. W rzeczywistości jednak jest pierwszym zjazdem, którego uczestnikom przyświeca wyraźnie skrystalizowana myśl przewodnia, mogąca spowodować zaistnienie wielu nowych elementów w naszym życiu politycznym. Chodzi o to, że dotychczas wśród organizacji kombatanckich w Polsce szczególne miejsce pod każdym względem zajmowali Legioniści i Peowiacy jako grupa najlepiej zorganizowana, najbardziej zwarta i decydująca.

Ten fakt nieraz pozwalał zapominać, że stanowią oni zaledwie kadrę, zaledwie nikły procent olbrzymiej masy narodu, która stanęła pod bronią na zew Wodza Naczelnego, osłoniła w dniach krytycznych swymi piersiami stolicę. Zapewniła orężowi polskiemu pierwszy raz od czasów Władysława IV decydujące zwycięstwo nad Moskalem.

I niewątpliwie nasze wewnętrzne życie polityczne przez szereg lat ponosiło duże straty z tego powodu, że do grona najlepszych, najbardziej zasłużonych i tych, którym można najbardziej zaufać, zaliczono zbyt małą ilość osób, pomijając bardzo liczne, choć niedość zorganizowane szeregi młodszych, którzy również chlubnie zdali egzamin osobistego bohaterstwa.

Zdaje się, że te rzeczy obecnie zostały zrozumiane przedewszystkim przez samych zainteresowanych i o ile można wnioskować z nastrojów, w których przyjeżdżają przedstawiciele poszczególnych oddziałów zwłaszcza z zachodniej Polski wywrą oni na dzisiejszym zjeździe duży nacisk w kierunku, jakby to można było nazwać „równouprawnienia w rodzinie zasłużonych".

W formie ilustracji tych tendencyj nurtujących w gronie uczestników Zjazdu przytaczamy głosy niektórych oddziałów:

Rola Związku b. Ochotników Armii Polskiej jest zbyt mała

(Z Oddziału w Kaliszu)

Dotychczasowe Zjazdy Delegatów we Lwowie i w Warszawie były dla nas bardzo emocjonalne, lecz zawiodły nasze oczekiwania. Zjazd we Lwowie ograniczył się tylko do poświęcenia sztandaru, natomiast na zjeździe w Warszawie — do załatwienia formalności administracyjnych i wybrania nowego zarządu.

Brać ochotnicza, czekająca relacji zjazdowych od swoich delegatów dowiedziała się o najistotniejszych zagadnieniach ulżenia doli rzesz ochotniczych, a przedewszystkim otrzymania zadość uczynienia moralnego dla „swej obowiązkowej służby narodowej w czasie nawały bolszewickiej" nic jednakże nie mówiono, a odnośnie co do złożenia memorjału najwyższym czynnikom państwowym w sprawie uprawnień i opieki nad b. Ochotnikami A. P. — załatwiono sprawę dla nas tak doniosłą tylko lakonicznymi depeszami do premiera i ministra opieki społecznej.

Zjazd Federacji ZOO wprawdzie ustosunkował się przychylnie do naszej akcji i uznał, że i b. Ochotnicy A. P. przyczynili się do Niepodległości Ojczyzny i winni być uznani jako niepodległościowcy, korzystając z uprawnień przysługujących niepodległościowcom, jednakże to nie wyczerpuje sprawy w sensie dla nas pozytywnym, ponieważ w niezadługim po tym czasie na łamach prasy wyjaśniono, że „historycy współcześni określili ostatecznie, jakie formacje i kto brał rzeczywiście udział w akcji odbudowy Niepodległości Polski" a za tym b. ochotnicy spełnili jedynie ciążący na nich obowiązek — nic ponadto. Jest charakterystycznym, że zjazdy poprzednie zrezygnowały z opracowania własnego projektu ustawy o b. Ochotnikach A. P. w latach 1918—1921, poprzestając na tym, że ministrowie kwestie te załatwią.

Inicjatywy rządu w tym kierunku jednak nie było i spodziewać się można, że nie będzie, gdyż jak w wyjaśnieniu prasowym czynniki rządowe oświadczyły, kwestia ta może być tylko załatwiona w drodze ustawowej i że obecnie nie ma na to funduszów. Również i posłowie nasi członkowie, na terenie sejmowym nie przejawili żadnej działalności w tym kierunku, a w chwili decydującej przy debatach i uchwalaniu odpowiednich ustaw — widocznie nie chcieli, a może co najsmutniejsze — nie umieli stanąć w obronie tych zapomnianych b. ochotników A. P.

Jest to obecnie bardzo dla nas smutne, że ta dwustutysięczna Armja Ochotnicza, składająca się z elementu patriotycznego, młodzieńczego, pełnego zapału i zaparcia się, gdy chodziło o decyzję poświęcenia swego życia i krwi, a która przecież zdecydowała w 1920 r. (co przyznają nasi starsi niepodległościowcy) o istnieniu Polski została teraz zepchnięta na szary koniec. — Wszak my z skromnością spełniliśmy to, do czego wzywała nas Ojczyzna. Nie afiszowaliśmy się dotychczas naszą rolą, jaką żeśmy odegrali w chwilach naprawdę tragicznych. Wszak nie gardłowaliśmy i nie gardłujemy o przywileje, lecz pragniemy być traktowani należycie. Obecnie mamy rodziny, inaczej zapatrujemy się na życie.

Dla spełnienia jednak tych celów, potrzebna nam jest przede wszystkim praca, która, mówiąc otwarcie, została zmonopolizowana tylko dla jednej części tych, którzy walczyli, a którzy są uznani za niepodległościowców. Dla ochotników z lat 1918—1921 pozostały tylko obietnice i rady, by być cierpliwym.

Zarząd Główny Związku b. O. A. P. w roku bieżącym rozpoczął akcję zatrudnienia b. ochotników A. P., jednakże, jak się przekonaliśmy, akcja ta zakrojona na szeroką skalę, rozdmuchana na łamach prasy, jakie wydała wyniki? Nie wiemy ilu tych ochotników wyjechało na Kresy, lecz wiemy to, że są oddziały, w których znajduje się moc bezrobotnych, a ani jeden nie wyjechał. Gdzież znaleźć podejście do patriotyzmu dla tych ludzi i jakie? Gdzież może nastąpić konsolidacja wśród b. ochotników A. P. i prawdziwy lojalizm, jeżeli traktuje się ich per nogam, jeżeli się tylko i teraz stale tylko wymaga poświęcenia?

Lecz dziś za to mamy również pełne prawo żądać, by traktowano nas należycie, a nie jako obywateli II klasy, jako coś pośledniego w społeczeństwie.

Postulaty b. Ochotników

(Z Oddziału kaliskiego)

1) Żądamy wprowadzenia w życie testamentu Naczelnego Wodza Pierwszego Marszałka Polski ś. p. Józefa Piłsudskiego, jak i zrealizowania obietnic, głoszonych w odezwach w czasie dla Polski najkrytyczniejszym.

2) Żądamy znowelizowania ustawy o niepodległościowcach i rozszerzenia jej dobrodziejstwa na b. ochotników A. P., gdyż ustawa ta niesłusznie pomija swych najlepszych obywateli w prawach niepodległościowych

3) Ochotnicy wojenni w równej mierze, jak legioniści i peowiacy w zaraniu walk o niepodległość Ojczyzny, poświęcali swoje życie, zdrowie i niejednokrotnie i mienie, a położone zasługi dla odzyskania Niepodległości przez ochotników wojennych tak na froncie, jak i w kraju winny być również podstawą do uzyskania prawa zapewnienia pracy i opieki dla ich rodzin. Nie można zapominać o jednych, a oceniać tylko zasługi drugich.

3) Domagamy się zupełnego zlikwidowania bezrobocia wśród b. ochotników A. P. oraz stałego zatrudnienia dla pracowników umysłowych i fizycznych b. O. A. P. w instytucjach i zakładach, fabrykach itp. warsztatach pracy tak rządowych, jak i samorządowych oraz prywatnych i to bez żadnych ograniczeń wieku i cenzusu, jeżeli tylko do pracy tej się nadają, mając odpowiednią rutynę w danym kierunku. Wszak i ochotnicy wojenni wskutek swej służby wojennej również niejedni nie mieli możności ukończyć rozpoczętych nauk.

4) Dla b. O. A. P. niezdolnych do pracy z powodu wieku podeszłego — domagamy się zaopatrzenia ze skarbu państwa, jak i dla pozostałych żon i dzieci po b. O. A. P., którzy nie posiadają innego zapewnienia utrzymania.

5) Obniżenia świadczeń na rzecz skarbu państwa od kupców i rzemieślników z tytułu podatku do 50% wymiarów, a to dla polepszenia ich doli i możności rozwinięcia warsztatów pracy.

6) Domagamy się działek osadniczych dla b. O. A. P. z przeprowadzanych parcelacyj majątków państwowych, czy prywatnych przy 50% zniżce cen szacunkowych ogólnie przyjętych. Tą drogą b. O. A. P., rolnicy, będą mogli stworzyć sobie samodzielne warsztaty pracy.

7) Domagamy się indywidualnych 50% zniżek na PKP dla wszystkich członków b. O. A. P.

8) Domagamy się, by dzieci b. O. A. P. przyjmowane były do państwowych szkół średnich narówni z uprzywilejowanymi i by zastosowana została 50% ulga w opłacie taksy administracyjnej.

9) Domagamy się, by zostały uznane i przyznane prawa niepodległościowców wszystkim członkom b. O. A. P., którzy udowodnią swoje wstąpienie do szeregów wojskowych, jak również by zostali oni zarejestrowani w Biurze Historycznym.

10) Oczekujemy wybudowania przez czynniki rządowe na koszt skarbu państwa dla b. ochotników A. P. sanatorium leczniczo kuracyjnego.

11) Każdy Oddział Zw. b. O. A. P. winien otrzymać koncesję na sprzedaż napoi alkoholowych lub na hurtownię tytoniową, którą prowadzić winien we własnym zakresie, by osiągnąć środki na doraźne potrzeby dla członków oddziału.

12) Żądamy, by wszyscy emeryci państwowi i samorządowi, posiadający dostateczne emerytury, zostali zwolnieni z zajmowanych stanowisk, a na ich miejsce powołano uprzywilejowanych. Również winny być pozwalniane zamężne kobiety, których mężowie mają posady.

13) Z uwagi na to, że i dotychczas, choć już w mniejszym stopniu, istnieje kumulacja posad i uposażeń, wówczas, gdy tysiące b. ochotników A. P. i innych obywateli jest bez pracy i bez środków do utrzymania swoich rodzin, jak również, że przy dietach głodowych istnieją i diety luksusowe, istnieją również lukratywne posady i stanowiska, a inni zaś swoją ciężką pracą nie mogą nawet wyżywić swoich rodzin — powinna być ta szalona dysproporcja zniesiona, przez odpowiednie uspołecznienie mas, ustalenie sprawiedliwego wynagrodzenia za pracę, bez tak szalonej rozpiętości, jak to się dzisiaj obserwuje i przez zrealizowanie w życiu państwowym i społecznym sprawiedliwości społecznej.

Zrealizujmy więc postanowienia Konstytucji, ŻE POLSKA JEST WSPÓLNYM DOBREM JEJ WSZYSTKICH OBYWATELI.

RADIO-ECHO
świat jak na dłoni

ECHO 128-Z (Na PRĄD ZMIENNY 110, 120, 130, 150, 220, 240 V). 3-lampowy (2 pentody i lampa prostownicza) ODBIORNIK WYSOKIEJ KLASY, 3 ZAKRESY FAL. GŁOŚNIK DYNAMICZNY O PIĘKNYM TONIE ZASIĘG IMPONUJĄCY. REGULACJA TONU I SIŁY, ODBIORU. WBUDOWANA ANTENA ŚWIETLNA. SKRZYNKA ZE ZŁOCISTEJ BRZOZY. **Zł. 225.—** za got.

ECHO 129-Z (NA PRĄD ZMIENNY 110, 120, 130, 150, 220, 240 V). 3-LAMPOWY) 2 PENTODY I LAMPA PROSTOWNICZA) ODBIORNIK O EUROPEJSKIM ZASIĘGU, 2 ZAKRESY FAL. GŁOŚNIK MAGNETYCZNY Z WOLNODRGAJĄCĄ KOTWICZKĄ. WBUDOWANA ANTENA ŚWIETLNA SKRZYNKA Z ORZECHA KAUKASKIEGO. **Zł. 185.—** za got.

SPŁATY DO 15 MIESIĘCY.

SPRZEDŻ W CZOŁOWYCH SKLEPACH RADJOWYCH.

Nawet bez mięsa można sporządzić wyborny rosół lub posilną zupę używając

MAGGI ego

KOSTEK BULIONOWYCH

Fach i scholastyka

Cała prasa polska przepełniona jest artykułami na tematy szkolno-młodzieżowe. Przeważa ton Jeremiaszów. Szkoły są przepełnione. Tysiące młodzieży znalazło się poza progiem.

Pisaliśmy już w swoim czasie o potrzebie zakładania szkół przez organizacje społeczne. Cieszymy sie, że Związek Osadników zakłada gimnazjum (miejmy nadzieję zawodowe, a nie ogólnokształcące). Sądzimy, że znajdą się i inne organizacje społeczne, które pójdą za tym dobrym przykładem.

Dziś jednak pragniemy poruszyć i altera pars. Gdyby jakiś Francuz, Hiszpan czy Włoch nie mówiąc już o Anglikach, czy Holendrach przeczytał żale naszych Jeremiaszów z powodu, że nie wszystkie bąki zmieściły się „w gimnazjum", nie bardzo by zrozumiał nawet o co chodzi. Nie zmieściły się? No to chwała Bogu. Niech że idą do skiepu, do fabryki, niech wcześniej zaczynają żyć. Chcą się czegoś nauczyć? Bardzo proszę. Mamy zatrzęsienie kursów prywatnych i samorządowych, państwowych i korporacyjnych, płatnych i bezpłatnych!".

Zatrzęsienia kursów w Wilnie niema i w tym jest właśnie duża część naszej biedy szkolnej. A tymczasem prawie każda większa organizacja społeczna mogłaby takie kursy stworzyć. Jesteśmy w przededniu zmotoryzowania naszych rzek i naszych szos. Rezerwa sił nauczycielskich wyczerpuje się. Prasa Polski Zachodniej alarmuje coraz bardziej z powodu braku fachowców. A my wszelkie środki zaradcze widzimy tylko „w gimnazii".

Zamiast organizować kursy dla dyletantyzowanych przymusowo mas młodzieży, robimy przeszkalanie speców, nieraz łysych i siwych. Podstawą każdego fachu jest inteligencja. Jedna wycieczka do Finlandii da więcej, niż nudziarstwa całowakacyjne.

W rzekomej trosce, o „poziom oświaty" mieści się nieraz daleko więcej tęsknoty do scholastyki, niż tęsknoty do fachu. Bo fach w zrozumieniu zachodnio-europejskim to podstawa do życia, ale nie patent na życie. Takich patentów nikt tam nie wydaje. W społeczeństwie polskim, zwłaszcza Ziem Wschodnich pokutuje przedwojenne uprzedzenie dla pewnych fachów i kult dla innych.

Spotykałem podczas wakacyj sympatycznych młodzieńców, trudniących się zawodowo fotografią. Zarabiali po 40 złotych dziennie i uważali się za strąconych aniołów. Dlaczego? Bo nie zarabiali 3-ch zł dziennie, jako urzędnicy agencyj pocztowych, biali murzyni świata urzędniczego.

Z taką psychologią można stworzyć przedwojenną Galicję bis, ale dobrobytu się nie stworzy. Nie należy stwarzać dla młodych pokoleń zbyt długiego wstępu do życia. Z dwojga złego nawet indywidualnie lepiej jest wejść do życia samodzielnego zbyt wcześnie, niż zbyt późno.

* * *

Sprawiedliwość każe jednak poruszyć i inną stronę medalu. Najwięcej zniechęca naszą młodzież do uczenia się fachu, współczesne niewolnictwo t. zw. bezpłatna praktyka. **Daje ona szerokie pole do niesłychanych nadużyć i powinna być ścigana nie tylko przez Min. Pracy i Opieki Społecznej, ale i przez Prokuraturę.**

Przyjmowanie i zwalnianie pod byle pretekstem praktykantów jest karygodnym społecznie, wykorzystywaniem naszych bolączek socjalnych. Patron zachodni płaci nawet za 3 godziny jednorazowej pracy przelotnego pracownika. U nas praktyka bezpłatna trwa nieraz całe miesiące... po których następuje nowa seria niewolnictwa.

Pozornie praktyka bezpłatna jest drogą do fachu. W gruncie rzeczy zraża młodego człowieka do pracy, **a nieraz popycha go na złą drogę.** Bo nic tak nie zachęca do uczenia się jakiegoś fachu, jak pierwszy własny zarobiony grosz. Każdy zresztą pamięta to doskonale z własnego życia.

Wyraźny przedział pomiędzy pracą, a bezrobociem, przykry może dla naszego sentymentalizmu, jest socjalnie niezbędny. Wówczas dobrze zorganizowane kursy zawodowe będą miały powodzenie wśród młodzieży. Fach nie będzie już pretekstem do wyzysku.

* * *

Parcie naszej młodzieży do zawodów „honorowych" ma również przyczynę w zjawisku napozór drobnym, ale w gruncie rzeczy ważnym. Demokracja romańska używa słowa pan do każdego. Anglicy mówią do każdego poufale, jak do przyjaciela. Państwa totalne białe i czerwone wprowadziły jeden rodzaj pozdrowienia.

Tylko jedna Polska zachowała przedwojenne tykanie dla jednych, a „pan" dla innych. Czas najwyższy te rzeczy prawnie uregulować. Posiadamy piękną formę harcerską „druhu". Nasz „pan" ma głębokie tradycje historyczne.

Tykanie powinno być ścigane z urzędu i karane z urzędu, jako zniesławienie.

Nasza młoda generacja ludowa i robotnicza najzupełniej dojrzała już do ochrony swojej godności osobistej.

Ochrona godności osobistej każdego pracownika, bez względu na rodzaj pracy wykonywanej przyczyni się do regulacji podaży sił, rozdzieli je bardziej równomiernie pomiędzy urzędy, a handel i przemysł. **Zagadnienie młodzieżowe nie jest tylko zagadnieniem szkolnym. Jest również zagadnieniem przebudowy naszej psychiki obyczajowej.**

Kazimierz Leczycki.

Martyrologia mniejszości polskiej w Rosji Sowieckiej

Poza wschodnią granicą Polski, na olbrzymich przestrzeniach Rosji Sowieckiej zamieszkuje ponad milion naszych rodaków. Część z nich to mieszkańcy Ukrainy i Białorusi, ziem należących ongi do Polski, dziś odcięci od ojczyzny kordonem granicznym. Reszta — to **potomkowie dawnych zesłańców politycznych;** dalej emigranci, którzy na długo przed wojną światową wyemigrowali do Rosji w poszukiwaniu zarobku i wreszcie przymusowo wysiedleni przez Moskali w głąb rosyjskiego imperium mieszkańcy obecnych ziem polskich, którzy z różnych względów nie mieli możności powrotu do kraju. Mieszka tam również nieliczna grupa Polaków, których swego czasu pociągnął ustrój sowiecki, złudną perspektywą lepszych warunków bytu.

Los tych wszystkich Polaków, nie wyłączając komunistów, jest niczym innym, jak dalszym ciągiem martyrologii Polaków, ciemiężonych przez Moskali.

Początkowo bolszewicy dla celów politycznych prowadzili pozornie liberalną politykę mniejszościową, a jej zewnętrznym wyrazem były utworzone w r. 1922 dwa tak zwane

POLSKIE OKRĘGI AUTONOMICZNE:

im. Dzierżyńskiego na Białorusi, w okolicach miasteczka pogranicznego Kojdanowo i im. Barchlewskiego — na Wołyniu w Antoninach. Zamieszkiwała je zwarta masa 600 tys Polaków. Ponieważ grupa ta nie dała się wynarodowić przez nasyłanych z Moskwy żydowskich agitatorów komunistycznych, więc rozdrażnieni Moskale szybko pokazali swoje prawdziwe oblicze. W ZSRR rozpoczęła się okrutna fala prześladowań antypolskich.

Ponieważ najsilniejszą ostoją polskości w Rosji był katolicyzm, który silnie wyodrębniał Polaków od prawosławnych Rosjan, więc

FALA PRZEŚLADOWAŃ

przede wszystkim uderzyła w Kościół. Od 1928 r. do 1934 r. na samej tylko Ukrainie aresztowano 59 księży. W r. 1935 dalszych kilkunastu. Jednocześnie zaś pozamykano kościoły, zamieniając je na kluby komunistyczne. Dziś w całej Rosji sowieckiej na milion Polaków na wolności przebywa tylko jeden ksiądz, tak, że w dniu 12 maja 1938 r. personel polskiej ambasady w Moskwie oraz konsulatów w Kijowie, Leningradzie i Mińsku musiał nabożeństwa żałobnego w rocznicę śmierci Marszałka Piłsudskiego słuchać przez radio z Polski — bowiem w żadnym z tych miast nie była czynna ani jedna świątynia polska.

Z równą zaciekłością i bezwzględnością jak religia, został również

ZAATAKOWANY I JĘZYK POLSKI.

Zaczęło się masowe zamykanie szkół. W Mińsku przy Związku Pisarzy Sowieckich zlikwidowano sekcję polską. Represjom uległa nawet prasa komunistyczna wydawana w języku polskim. W Moskwie zamknięto „Trybunę Radziecką", w Mińsku „Orkę", w Kijowie „Naszą Niwę". Ostatecznym aktem urzędowym walki z polskim językiem była zmiana w lipcu rb. konstytucji białoruskiej, z której język polski wykreślono, jako jeden z języków urzędowych, wprowadzając na jego miejsce rosyjski.

Ale wszystkie te wysiłki nie zdołały spowodować rusyfikacji Polaków. Wobec tego Moskwa chwyciła się drakońskiego środka, który ostatecznie ma zniszczyć żywioł polski w ZSRR. W r. 1936

ZLIKWIDOWANO AUTONOMICZNE OKRĘGI NARODOWOŚCIOWE.

Setki tysięcy Polaków wyrugowano z ich odwiecznych sadyb i pognano szlakami dawnych zesłańców polskich, bojowników o wolność ojczyzny z r. 1830, 1863 i 1905, **w tajgę północnej Syberii i w stepy środkowej Azji.** A i tu nie zostawiono ich w spokoju. Gdy Polacy przybyli do Taszkientu i założyli tam klub polski, został on szybko przez władze sowieckie zamknięty, a motywem tego zarządzenia był fakt, że założona przy klubie katolicka kaplica była zawsze przepełniona, gdy jednocześnie tzw. „czerwony kącik" komunistyczny świecił pustkami.

Orgia prześladowań polskich nie ustaje. Na całym obszarze ZSRR Polacy są wszędzie zwalniani z pracy: nawet ci, którzy zrusyfikowali się, żeniąc się z Rosjankami i dla których dowodem polskości pozostało tylko nazwisko. Wciąż mają miejsce masowe aresztowania, przy czym wszyscy aresztowani są skazywani na wyroki

NIE MNIEJSZE NIŻ 10 LAT.

i kierowani do ciężkich robót przymusowych. A powodem aresztowania może być nawet fakt oskarżenia przez sąsiadów o słuchanie przez radio audycyj z Polski.

Prześladowań tych nie uniknęli nawet komuniści polscy, którzy w naiwnej wierze w komunizm rosyjski dobrowolnie udali się do ZSRR. **Aresztowani zostali niemal wszyscy przywódcy komunistyczni pochodzenia polskiego, których zastąpiono działaczami żydowskimi.** Odwieczna nienawiść Moskwy i żydostwa do polskości, nienawiść zrodzona ze świadomości swej niższości kulturalnej objawia się coraz bardziej w bezsilnej wściekłości, którą Moskwa wyładowuje na ludziach bezbronnych.

A. Walewski.

Ustalenie specjalnej odznaki dla b. Ochotników

Otrzymaliśmy obok wielu innych postulatów i memoriałów podobnej treści przytoczonych na str. 3 postulatów memoriał, zawierający między innymi następujący ustęp:

„Zwracamy się do Ciebie, Kochany Naczelny Wodzu Nasz, aby na tym zjeździe w Wilnie w uznaniu naszych ofiarnych zasług byś był łaskaw nadać nam to zaszczytne odznaczenie, na którym będzie widnieć napis: „Pierwszym Młodym Obrońcom Ojczyzny w 1918-20 r. Naród." Stanie się ono dla nas symbolem tego co zdziałaliśmy i umocni nasze poczucie nierozerwalnej łączności z Armią, której zadania w obecnej dobie mają pierwszorzędne znaczenie. Prosimy Cię usilnie o ten przywilej, z którego korzystają nasi bracia poprzednicy niepodległościowcy, wyłączając oczywiście z tytułu tego materjalne korzyści dla siebie.

Przepisał memoriał Członek Zarządu Ochotników Armii Polskiej w Łodzi Ośrodek Władysław.

Radością życia jest uroda!

Osiągnąć ją może każda Pani, która używa stale i wyłącznie

MYDEŁ PRZETŁUSZCZONYCH, PUDRÓW i KREMÓW

Laboratorium Chemiczno-Farmaceutycznego

M. Malinowskiego

Warszawa, ul. Chmielna 4.

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych firmach.

15 lat więzienia za niepopełnioną zbrodnię

Sąd Apelacyjny w Wilnie rozpoznał wczoraj ciekawą sprawę. 25 grudnia 1936 roku znaleziono w lasie państwowym w pobliżu wsi Zaścianki, gminy prużańskiej, zwłoki zamordowanego w bestialski sposób gajowego lasów państwowych, Franciszka Solichy. Gajowy został zamordowany siekierą. Sprawcy zabójstwa pozostali na razie niewykryci.

Dopiero po upływie tygodnia do posterunku policji w Prużanach zgłosiły się dwie niewiasty, Szylińcówny i oświadczyły, że gajowego Solichę zamordował ich brat Tomasz Szyliniec wraz ze swoim przyjacielem Aleksandrem Kieptuchą. Meldujące oświadczyły przy tym, że cały tydzień ukrywały ten fakt, lecz dręczone wyrzutami sumienia postanowiły zeznać prawdę.

Obu domniemanych morderców aresztowano. Sąd Okręgowy skazał każdego z nich na 15 lat ciężkiego więzienia. Skazani uporczywie nie przyznawali się do winy i zaskarżyli wyrok pierwszej instancji.

W Sądzie Apelacyjnym sprawa przybrała nieoczekiwany obrót. Zawezwani dodatkowo świadkowie stwierdzili z całą stanowczością, że skazani nie brali udziału w zbrodni i padli ofiarą wyrafinowanego planu sióstr Szylińca, które, chcąc zagarnąć część ojcowizny, przypadającą bratu, postnowiły go pozbyć się.

Sąd Apelacyjny uchylił wyrok pierwszej instancji i obu oksarżonych uniewinnił. Obecnie wszczęte zostanie dochodzenie przeciwko siostrom Szylińca, którym grozi poważna kara. (c)

NA ROK SZKOLNY! TECZKI, TORNISTRY, PIÓRNIKI oraz wszelkie materiały szkolne po cenach konkurencyjnych. Dla Spółdzielni Szkolnych **ceny hurtowe**

Władysław Borkowski

Wilno, Mickiewicza 5, tel. 372

PIERWSZA POLSKA

WYSTAWA SZPITALNICTWA

Warszawa, ul. 6-go Sierpnia (róg Niepodległości)

NOWOCZESNE URZĄDZENIA, CIEKAWE PRZYRZĄDY W RUCHU. — KINO

Wystawa zainteresuje każdego. Wystawa otwarta od 10 rano do 8 wiecz.

Wstęp 85 gr, młodzież 55 gr., wycieczki zbiorowe 25 gr. łącznie z dopłatą na Czerwony Krzyż.

Rozkład jazdy statków

„PAN TADEUSZ" i „SOKÓŁ"

kursujących między Wilnem, Kalwarią i Werkami w niedzielę dnia 11, 18 i 25 września 1938 r.

Odjazd z Wilna:

8,50 — 10.10 — 11,30 — 12,50 — 14,10 — 15,30 — 16,50.

Odjazd z Werek:

10,15 — 11,35 — 12,55 — 14,15 — 15,35 — 16,55 — 18,20.

Uwaga: w razie deszczu lub chłodu statki kursować nie będą.

Statki są wolne pod wycieczki. Zamówienia na wycieczki przyjmuje się na I przystani statków K. Borowskiej, ul. Tadeusza Kościuszki, tel. 15—96. Ceny niskie.

Kolonie żydowskie w Abisynii

Włoskie ministerstwo kolonii opracowało plan osiedlenia Żydów w Abisynii. Oficjalnego ogłoszenia planu osiedleńczego należy oczekiwać w najbliższych dniach. Jak podaje „Prager Presse" Żydzi kolonizowani będą na jednym z najbogatszych terenów Abisynii, a ich działalność przemysłowa i rolnicza podlegać będzie ścisłej kontroli Włochów.

Kto i ile godzin pracuje

Ilość godzin pracy w poszczególnych gałęziach przemysłu, przedstawia się w Polsce następująco: w przemyśle metalurgicznym — 45 godzin tygodniowo, w górniczym — 44, chemicznym — 46, maszynowym — 46, samochodowym — 48 godzin tygodniowo. W porównaniu z innymi państwami europejskimi jest to najmniejsza liczba godzin pracy tygodniowej. Przeciętnie najdłuższe zatrudnienie w przemyśle jest na Węgrzech — 51—55 godzin, a w przemyśle wojennym w Niemczech, gdzie czas trwania pracy tygodniowej wynosi 60 godzin.

Uczenica napisała powieść

Jedna z wielkich kopenhaskich firm wydawniczych zapowiedziała, iż w najbliższych dniach ukaże się na półkach księgarskich sensacyjna powieść pt. „Długa noc", napisana przez 15-letnią Dunkę, uczenicę szkoły średniej, Karen Bjerresö. Na początku ubiegłego lata wydawnictwo otrzymało rękopis powieści, pisany na różnego formatu i koloru arkuszach papieru listowego, częściowo atramentem, częściowo zaś na maszynie. Już na podstawie stylu można było poznać, że autorem nie jest dorosły człowiek. Do rękopisu dołączony był zresztą list, wyjaśniający, iż chodzi tu o 15-letnią córkę pewnego nauczyciela z Kopenhagi. Wydawca uznał, iż powieść nadaje się do druku i zapowiedział ją jako wielką sensację. Treść — to opowieść o losach i przeżyciach wewnętrznych dziewczyny w wieku dojrzewania, tzn. samej autorki, powstała podczas długiej, bezsennej nocy.

NOWOOTWARTA

BIBLIOTEKA

Teresy Łopuszyńskiej

Wilno, ul. Śniadeckich 3

(róg Mostowej)

Beletrystyka w języku polskim i francuskim. Książki dla dzieci i młodzieży. Nowości powieściowe.

CHORZY LECZCIE SIĘ W KRAJU **MORSZAŃSKA SÓL lub WODA GORZKA**

Silniejsza i skuteczniejsza w działaniu niż podobne środki zagraniczne jest nasza SÓL MORSZYŃSKA lub GORZKA WODA MORSZYNSKA. Stosuje się przy niedomaganiach żołądka, przy zaparciu stolca cierpieniach wątroby. Żądać w apt. skł. apt.

SKŁAD MEBLI „Wilenkin"

wł. **Ch. Straż** były kierownik „MEBLOWIL"

Wilno, Tatarska 20

Zakłady stolarskie i tapicerskie. Posiadamy zawsze na składzie ostatnie nowości różnych mebli. Wykonujemy wszelkie roboty w zakresie meblarstwa i tapicerstwa Opakowanie i przewożenie mebli.

Pijacy poszukiwani!

Szpital uniwersytecki niewielkiego miasta w USA, Syrakuzy, poszukuje za wszelką cenę pijaków. Pierwszeństwo mają nałogowcy, ale Syrakuzy zadowolą się i przedstawicielami stosunkowo mniej zaawansowanych pijaków. Lekarze tego szpitala odkryli środek chemiczny, który nazwali benzedrinsulfatem, a stanowiący podobno niezwykle skuteczny instrument do walki z pijaństwem. Środek ten umożliwia doprowadzenie do stanu trzeźwości pijaka, nawet zupełnie nieprzytomnego — już po godzinie, jak również pozwala na stopniowe leczenie nałogu pijackiego. Wobec tego, iż nadal prowadzone są próby i badania nad skutecznością tego środka, szpital uniwersytecki w Syrakuzach ogłasza po całych Stanach Zjednoczonych, iż szuka pijaków, którym zaofiarowuje wszelkiego rodzaju trunki bezpłatnie.

Fenomenalny góral z Podkarpacia budzi sensację na konkursie opery warszawskiej

Wielką sensację w Teatrze Wielkim w Warszawie wywołało zjawienie się śpiewaka z Bożej łaski, który zaimponował wszystkim pięknym tenorem. Jest to góral Eugeniusz Jaciów z miejscowości Ławoczna pod Stryjem.

Dowiedziawszy się o mającej się odbyć próbie głosu fenomenalnego górala, udaliśmy się do studium operowego i korzystając z tego, iż kierownik chóru dyr. Kubiak i dyr. Opery Dołżycki są zajęci próbą całego zespołu, przeprowadzamy krótką rozmowę ze śpiewakiem.

Jak się okazuje Jaciów przybył na piechotkę do Warszawy, przeczytawszy w jednym z pism o konkursie, jaki urządzą dyrekcja Opery. Droga nie była trudna, powiada, bo już raz był tego roku na piechotę w Warszawie ,kiedy to jego rodzinna wioska wysłała go, jako delegata do gen. Kasprzyckiego, z prośbą o interwencję w sprawie spłaty pożyczek.

Smukły, ciemnolicy chłopak opowiada o swoim życiu i przygodach, jakie go spotkały. Pierwszy raz, jak szedł,, to mu się nawet dobrze powodziło, bo śpiewał po drodze w kawiarniach i restauracjach. Najbardziej mu się podobał Zamość, gdzie rozentuzjazmowana publiczność jednej z kawiarń ofiarowała mu 80 zł. Teraz to było gorzej. Śpieszył się na konkurs, nigdzie nie zatrzymywał się i często gęsto trzeba było przymierać głodem.

Muzykalny góral jest robotnikiem kolejowym i od najmłodszych lat czuł wielki pociąg do śpiewu. Gdy trochę podrósł, uprosił księdza proboszcza w Ławocznej, ażeby pozwolił mu uczyć się grać na fisharmonii. W przeciągu roku, nie znając ani jednej nuty, grał już prawie wszystkie melodie kościelne i był nieodzownym pomocnikiem proboszcza przy nabożeństwach. Ale coś ciągle go ciągnęło, ażeby kształcić głos i móc zaśpiewać przed szerszą publicznością. To też dowiedziawszy się o konkursie w Warszawie, przybył niezwłocznie do stolicy i po 2-dniowym poszukiwaniu Teatru Wielkiego, dotarł wreszcie do celu swych marzeń.

Tymczasem próba chóru skończona. Wychodzimy więc z góralem do sali, gdzie ma się odbyć próba jego głosu. Cały aeropag dyr. Dołżycki, dyr. Falkowski, wreszcie kierownik chóru, Kubiak przysłuchują się z zaciekawieniem.

Najprzód próba rozpiętości głosu. Fenomenalny góral bierze zupełnie lekko górne C. Po czym zaczyna śpiewać „szlagiery". Ale nie o to chodzi słuchaczom. Po długich namowach wreszcie ze wstydem jakimś zaczyna góralskie piosenki. Głos o bardzo pięknym brzmieniu robi wrażenie nawet na tak otrzaskanych ludziach, jak członkowie dyrekcji Opery. Skąpy w pochwałach dyr. Dołżycki powiada: — „Surowy głos, bo surowy, ale to piękny liryczny tenor".

Jak dotychczas Jaciów korzystał z opieki Opery Warszawskiej, która mu dawała nocleg i utrzymanie. Niewątpliwie znajdą się jednak ludzie, którzy zainteresowani fenomenalnym śpiewakiem pośpieszą mu z pomocą.

Ślub z przeszkodami

Zabawny, a zarazem niezwykle charakterystyczny wypadek miał miejsce przed kilkoma dniami w belgijskiej miejscowości Spa. W miejscowym kościele miał się odbyć ślub belgijskiego obywatela z piękną panną, obywatelką bułagrską. Tymczasem jednak, zanim orszak ślubny dotarł do ratusza ukazał się komisarz policji, który .. zaaresztował pannę młodą. Wywołało to oczywiście powszechną konsternację. Sprawa wyjaśniła się, albowiem Bułgarkę uprzednio wydalono z terytorium belgijskiego, jako niepożądaną cudzoziemkę. Gdyby komisarz przybył na miejsce pięć minut później, zastałby już tylko obywatelkę belgijską... Rezultat jest taki, że młodzi ludzie będą musieli udać się za granicę, aby się pobrać, a potem Bułgarka będzie już mogła wrócić do Belgii pod nazwiskiem męża.

Dlaczego tak trudno eksportować zboże?

Ministerstwo rolnictwa Argentyny oszacowało obecne zapasy pszenicy, przeznaczone na wywóz przez wszystkie państwa eksportujące na 27 miln ton. Jednocześnie — według tego samego źródła — możliwości wwozowe państw importujących sięgają zaledwie 13 miln ton.

Finlandia podejmuje produkcję cukru na własną skalę

W związku z uchwałą co do współpracy państw północnych w dziedzinie zaopatrzenia w środki żywności na wypadek wojny, Finlandia przystąpiła do budowy wielkiej fabryki cukru w St. Andree.

Rowerem po Francji

Gospody dla młodzieży

(Korespondencja własna)

Binic we wrześniu.

W Polsce opowiadano mi, że we Francji i w Anglii, w Belgii, Holandii i Niemczech również istnieją rozsiane gęsto po całym kraju gospody dla młodzieży. To, co się dodawało przy tym należy, jak się okazało, do jednej ze stale wyrażanych fanatazyj o zagranicy. Mówiono mianowicie o wspaniałych domach, willach i hotelach, przy czym dodawano zawsze cały szereg pikantnych uwag na temat wspólnych sal dla chłopców i dziewcząt.

Otóż nic podobnego. W czasie mojej podróży stale się zatrzymuję w gospodach dla młodzieży i mam możność przyjrzeć się ich organizacji. Przede wszystkim jest to rzecz, którą trudno przyrównać do czegokolwiek u nas. Nie są to bowiem ani schroniska ani hotele. Osoby dobrej woli, starannie dobierane, otwierają gospodę. Zazwyczaj mieści się ona przy rodzinie, pracującej na roli. Gospoda składa się z lokalu osobnego dla dziewcząt, osobnego dla chłopców, przy czym regulamin zabrania wzajemnego odwiedzania się w lokalach do spania. Sypia się w salach ogólnych, czasami w stodołach, po strychach, na siennikach umieszczonych bardzo często na podłodze. Domki, w których mieszczą się gospody są zazwyczaj najbardziej obdrapane i niepozorne, jakie można tylko znaleźć w okolicy. Trzeba jednak przyznać. że czasami zdarza się oberża nawet w pałacu, o ile jest to pałac, wystawiony na licytacje.

„Gospoda nie jest tanim hotelem" — mówi deklaracja związku schronisk dla młodzieży. Organizacja polega na współpracy podróżującej młodzieży i gospodarzy. Wszyscy — i gospody i goście — płacą roczny haracz związkowi, który wydaje karty członkowskie, odznaki, plany, przewodniki i upoważnienia. Młodzież, zatrzymująca się w punktach oznaczonych (jest ich przeszło 200 we Francji) jest obowiązana do przestrzegania porządku, mycia naczyń po jedzeniu, nawet do pomocy w przyrządzaniu pożywienia. Wszystko to stwarza atmosferę „wędrującej rodziny" — zupełnie inną, niż nawet w najlepiej urządzonych schroniskach. Koszta utrzymania są w porównaniu z kosztmi hotelowymi o połowę tańsze, przy czym gospody znajdują się we wszelkich miejscach. godnych zobaczenia. Brak sztywności w organizacji gospód powoduje również zdrową konkurencję o lepsze i sympatyczniejsze warunki.

Młody człowiek, który przyjeżdża do zwykłego, wiejskiego domku, nie chcący zaczyna brać udział w życiu gospodarzy, poza tym ma przyjemność troszczenia się o siebie sam. W ten sposób zacieśniają się więzy między wsią i miastem, nabiera się szacunku dla cudzej pracy, ponieważ się ponosi część jej trudności. Pomijam już zupełnie zalety edukacyjne tego systemu.

Okazuje się jednak, że z gospód tych korzystają przede wszystkim cudzoziemcy. Za każdym razem stanowią oni większość bawiących w gospodzie gości, dotąd spotkałem mnóstwo Anglików, Amerykanów. Czechów, kilku Rosjan, Jugosłowian. Niemców, Belgów itd. Najmniej spotyka się tutaj Francuzów. To samo zreszt[illegible] zjawisko da się podobno zau[illegible]żyć i za granicą. Tak twierdzili Anglicy i Belgowie. Jeśli chodzi o zawody, to cudzoziemcy są to przeważnie studenci, uczący się w Paryżu, albo przybywający do Francji na wakacje. Naodwrót jeśli chodzi o młodzież francuską, są to przeważnie pracownicy fryzjerscy, cukierniczy, piekarscy, ciężko pracujący na swój chleb. Studenci francuscy zapełniają w tej chwili prawdopodobnie oberże angielskie, belgijskie i niemeckie Współżycie podróżującej młodzieży jest doskonałe, kontakty nawiązują się bardzo szybko. Z poza wielu języków i zwyczajów przemawia młodość.

Bardzo interesujące jest zestawienie środków lokomocji. Najmniej podróżuje po mieszczańsku — koleją i autobusem. Tylko młodzież pracująca przybywa tak na zakończenie tygodnia na dwa dni do gospody dla wypoczynku. Bardzo wielu podróżuje rowerami (czasem nawet motocyklami). Jednak olbrzymia przewaga jest po stronie piechurów. Nie trzeba się zaraz przejmować — oni nigdy nie robią więcej niż trzy kilometry piechotą. Za miastem zatrzymują pierwsze napotkane auto, zmierzające w pożądanym kierunku i wpraszają się do środka. Jest to t. zw. „auto-stop". bardzo chętnie uprawiany w Ameryce, w Anglii i we Francji. Anglicy, Amerykanie z zasady używają tylko tego środka komunikacji. Cóż. tylko że do tego trzeba być krajem dobrze zmotoryzowanym.

ernö.

Komu i ile dał Fundusz Pracy w Wilnie

Fundusz Pracy w roku 1938/39 uruchomił na terenie miasta Wilna kredyty na roboty publiczne na przeszło 3.5 miliona złotych.

Wykaz prac, prowadzonych za te pieniądze, przedstawia się następ.

L. p.	KOMU	Na jakie robory	Ile
1	Zarz. M. Wilno	Budowa ulic	235.000 — dotacja + 200.195 kredyt materiałowy
2	" "	Budowa ul. Tyzenhauzowskiej	200.000 — dotacja
3	" "	" wylotu ul. Legionów	500.000 — "
4	" "	" kanalizacji i wodociągów	150.000 — poż. + 39.995.68 kredyt materiałowy
5	" "	" wału ochronnego	220.000 — dot.
6	" "	" elektr. wod. w Turniszkach	1.000.000 — poż.
7	" "	" stadionu na Pióromoncie	10.000 — dot.
8	Urząd Wojewódzki	Roboty wodno-komunikacyjne	75.000 — dot.
9	" "	Budowa drogi Ponary — Rykonty — Zawiasy	800.000 — "
10	" "	Konserwacja Ruin Zamku w Trokach	50.000 — "
11	" "	Prace wykopaliskowe na Górze Zamkowej	25.000 — "
12	" "	Budowa kościoła w Sorokpolu	10.000 — "
13	U. S. B.	Remont „Białej Sali" U. S. B.	50.000 — "
14	Zgr. SS. M. Miłosierdz.	Budowa piekarni w domu poprawczym dla dzieci	1.000 — "
15	Schron. M.B. Ostrobram.	Budowa schronu półkolonijnego	1.000 — "
16	Wydz. Pow. Wil. Trocki	Budowa drogi Szumsk—Soły	50.000 — "
17	" " " "	" " Miedniki—Soleczniki	25.000 — "
18	" " " "	" " Wilno—Kiena	50.000 — "
19	" " " "	" ośrodka zdrowia	10.000 — "
20	Państw. Fund. Drogowy	" drogi w węźle dróg Nowo-Wilejka	33.000 — poż.
21	Gmina m. Orany	Dokończenie budowy rzeźni	7.000 — "
22	Gmina m. Niemenczyn	Budowa Domu Społecznego	5.000 — dot.
23	Zarząd m. Troki	" ulicy Kowieńskiej	15.000 — "
24	" " "	" Kolei do Trok	10.000 — "
25	Kom. Bud. Domu Paraf. w Trokach	" domu Parafjalnego w Trokach	2.000 — "
26	Zarz. Gm. Karaimskiej Troki	" Muzeum Karaims. w Trokach	10.000 — "
27	Zw. Osadników w Wilnie	" świetlicy i Gmachu Uniwersytetu Społecznego w Prudziszczu	20.000 — "
		Razem	3.574.000 zł

03.

Potężny zasięg na wszystkich trzech zakresach zapewnia doskonały odbiór niezliczonych, nieznanych dotychczas stacji zamorskich. Wytworna szafa zewnętrzna supera 6-39 jest ozdobą każdego mieszkania. System ratalny Philipsa umożliwia nabycie supera 6-39 na bardzo dogodnych warunkach. Demonstracje w czołowych firmach radiowych.

PHILIPS Super 6-39

Zapisy na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy USB

Dziekanat Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego USB podaje do wiadomości, iż zapisy na wydział będą się odbywały w terminie od 12 do 22 września. Przyjęcia dokonywane będą na podstawie konkursu matur. Ilość miejsc na wydziale, a w szczególności na kierunku chemicznym jest ograniczona. Nowowstępujących obowiązują badania lekarskie w Klinice Wewnętrznej USB, z wyjątkiem kandydatów, posiadających kategorię A, którzy w bieżącym roku akad. będą powołani do służby wojskowej.

Na Targi Północne"

16 września rb. odejdzie z Warszawy do Wilna pociąg popularny organizowany przez Ligę Popierania Turystyki Delegaturę w Warszawie na dwudniową wycieczkę pod hasłem: „Na Targi Północne".

Pociąg odejdzie ze st. Warszawa Wil. dnia 16 września o godz. 22 m. 05, powróci do st. Warszawa Wil. w dniu 19 września o godz. 4 m. 25.

Wilejka czeka na drugą szkołę

W szkole powszechnej w Wilejce od kilku lat wszyskie klasy są równoległe i wszystkie przepełnione. W ostatnim roku szkonym ubyło (ukończyło) 56 uczniów. Teraz zaś przybyło 140. Wszystkich jest około 800.

Daje się zauważyć ciekawy zwrot w ustosunkowaniu się miejscowej ludności do nauki. Jeszcze nie tak dawno stosunkowo wielu starało się uchylić od obowiązku posyłania dzieci do szkoły. Obecnie nawet najbiedniejsi z najdalszych peryferyj miasta przychodzą prosić, aby 6-letnie dzieci przyjmowano do I oddziału.

Wielu kandydatów do klas młodszych i starszych będzie musiało siedzieć w domu, bo klasy są przepełnione. Na przykład: klasa V liczy 65 dzieci. W izbie dało się zmieścić tylko 20 dwuosobowych ławek, siedzą więc w nich po troje. Reszta (5) wędruje. Siędzą tam gdzie są wolne miejsca — nieobecnych uczniów. Czy w takich warunkach może być normalna praca!

Niektóre daty związane z 20-leciem walk o wyzwolenie ziem b. W. Ks. Litewskiego

10.IX. 1918. — Z inicjatywy kpt. Stanisława Bobiatyńskiego powstaje w Wilnie Związek Wojskowych Polaków, działający konspiracyjnie.

7.X. 1918. — Związek wybiera stały zarząd (prezes — kpt. Stanisław Bobiatyński, wiceprezes — płk. Józef Borodzicz) i tworzy filie na prowincji.

20.X. 1918. — „Krwawa niedziela" w Wilnie.

28.X. 1918. — Szef sztabu generalnego gen. Rozwadowski mianuje gen. Władysława Wejtkę kierownikiem wszelkich formacyj samoobrony na Litwie i Białorusi. Początek Samoobrony Litwy i Białorusi. Akcja w Mińsku.

10.XI. 1918. — Pierwszy rozkaz Samoobrony Litwy. Kapitan St. Bobiatyński zostaje mianowany podinspektorem Samoobrony Litwy z prawami dowódcy dywizji.

12.XI. 1918. — Początek Samoobrony Grodzieńskiej.

20.XI. 1918. — Pierwszy rozkaz płk. Józefa Borodzicza, jako naczelnika Samoobrony Krajowej gub. wileńskiej.

8.XII. 1918. — Dekret Naczelnego Wodza o przyjęciu do WP gen. Wejtki.

9.XII. 1918. — Dekret Naczelnego Wodza o przyjęciu do WP gen. Sulewskiego.

29.XII. 1918. — Reorganizacja Samoobrony Litwy i Białorusi, — powstanie Okręgu Wojskowego Litwy i Białorusi.

30.XII. 1918 — Rozkaz mobilizacyjny gen. Wejtki.

1.I. 1919. — Polacy obejmują władzę w Wilnie.

2—5.I. 1919. — Walka z komunistami w Wilnie (zdobycie „Wroniego gniazda"), potyczki z Niemcami (śmierć por. Rauby i 4 szereg.), walki z wojskami sowietów pod Niemenczynem, na Pośpieszce, Antokolu, pod Nową Wilejką.

5.I. 1919. — Oddziały polskie opuszczają Wilno.

6.I. 1918. — Umowa z Niemcami i odjazd koleją do Łap części Samoobrony. Powstanie Oddziału Dąbrowskiego i początek przemarszu.

Samoobrona Litwy i Białorusi — 28.X — 29.XII. 1918 — 5.I. 1919.

Samoobrona Grodzieńska — 12.XI. 1918 — 15.I. — 7.III. 1919.

Dowództwo Obrony Kresów w Grodnie — 1.II. — 28.IV. 1919.

Powstanie w Nieświeżu — 15—16.III. 1919.

Powstanie na Brasławszczyźnie — 5—27.VI. 1919.

Uwaga: Uroczystości dwudziestolecia Samoobrony Litwy i Białorusi odbędą się w Wilnie 10 i 11 grudnia 1938 r.

O dwie godziny przerwy obiadowej w sklepach spółdzielczych

Pracownicy spółdzielczy przystąpili do akcji o wprowadzenie 2 godzin przerwy obiadowej w spółdzielniach. Jak dotychczas z własnej inicjatywy dwugodzinne przerwy obiadowe wprowadziły: Gospoda Spółdzielcza w Warszawie na Żoliborzu, Spółdzielnie w Borysławiu, Drohobyczu, Pruszkowie i Ustroniu, dalej Spółdzielnia Kolejarzy w Nowym Sączu i Robotnicza Spółdzielina „Łączność".

W najbliższym czasie odbędzie się wspólna konferencja związków zrzeszających pracowników sklepowych w handlu prywatnym i spółdzielczym dla wspólnego przepracowania akcji, która na tle 12—14 godzinnego dnia pracy dotychczas stosowanego ,jest palącą koniecznością.

Teatr Muzyczny LUTNIA
DZIŚ DWA PRZEDSTAWIENIA
o g. 4.15 ROSE-MARIE
o g. 8.15 HRABINA MARICA
Jutro Kraina uśmiechu

Kurjer Sportowy

Dziś W. K. S. Śmigły walczy z Cracovią

Całe sportowe Wilno wybiera się na mecz piłkarski o mistrzostwo Ligi. Spotkanie piłkarzy WKS-u Śmigły z silną drużyną Cracovii należeć będzie niewątpliwie do rzędu tych najciekawszych imprez sportowych, o których mówić się będzie przez dłuższy okres czasu.

Przed meczem opinia jest raczej podzielona. Są jednak i pesymiści, którzy twierdzą, że mecz niedzielny, że spotkanie rewanżowe z Cracovią zakończy się dla drużyny wileńskiej niepowodzeniem. Pesymiści opinię swoją budują na gruntownej obserwacji drużyny WKS Śmigły. Twierdzą oni, że drużyna, niestety, nie potrafi nerwowo wytrzymać silnego napięcia i załamie się psychicznie i że forma naszych graczy jest bardzo kapryśna, a więc skoro tydzień temu grało się z Warszawianką świetnie, to teraz z kolei powinien przyjść spadek formy.

Pesymistów jest jednak w porównaniu z optymistami znikoma ilość. Znaczna większość jest głęboko przekonana, że mecz z Cracovią wygramy i na swym koncie będzie można w sumie zapisać 13 punktów.

Sportowcy wileńscy wierzą w zwycięstwo i pragną, żeby wierzyli również i gracze.

Trzeba drużynie dodać otuchy sportowej. Trzeba drużynę serdecznie powitać na boisku przed rozpoczęciem meczu. Niech wszyscy gracze czują, że między nimi a trybuną jest łączność, że walczą oni nie tylko dla własnej sportowej przyjemności, lecz również o honor barw klubowych i o dobro sportu wileńskiego.

Jeżeli drużyna zagra rozumnie i jeżeli konsekwentnie i planowo posuwać się będą ataki WKS-u Śmigły, to niewątpliwie spotkanie z Cracovią przyniesie nam oczekiwane zwycięstwo, a wówczas ci nieliczni pesymiści będą musieli wznieść okrzyk radości i wyrazić uznanie drużynie. Trzeba mieć nieco więcej zaufania i nie przeceniać przeciwnika. Można zgodzić się z tym, że Cracovia jest drużyną o znacznie bogatszej tradycji sportowej niż WKS Śmigły i że drużyna krakowska ma więcej zasług, lecz nie ma to przecież nic wspólnego ani z formą, ani też z pewną dozą szczęścia.

Szczęście w zawodach sportowych, a przede wszystkim w meczach piłkarskich jest niewidoczną zdawałoby się siłą, która bardzo często kieruje losami drużyn. Miejmy nadzieję, że tym razem, właśnie teraz kiedy nam tak bardzo zależy na zdobyciu dwuch punktów nie opuści nas szczęście, ani też zapał do walki.

Spotkanie rozpocznie się o godz. 16 Przed meczem ligowym odbędzie się mecz drużyn juniorskich WKS-u Śmigły. Radzimy więc wszystkim wybrać się na stadion przy ul. Werkowskiej znacznie wcześniej. Trybuna zazwyczaj zapełnia się godzinę przed meczem. A tym razem zbierze się zapewne około 10 tysięcy widzów.

Kto strzeli pierwszą bramkę? Która z drużyn zdobędzie przewagę? Jak wypadnie całość zespołu WKS Śmigły? Czy Czarski potrafi szczęśliwie interweniować i czy wyłapie wszystkie piłki, bite do bramki WKS-u Śmigły przez napastników Cracovii. Są to pytania, które niepokoją każdego sportowca, dbające go o losy wileńskiej drużyny ligowej.

Graczy Cracovii witamy w Wilnie serdecznie. Życzymy drużynie, by zagrała jak najpiękniej, lecz żeby WKS Śmigły zagrał lepiej i wygrał sprawiedliwie.

Spotkanie z Cracovią emocjonuje tak jak każda poważna impreza sportowa, w której chodzi o punkty i o egzystencję w Lidze piłkarskiej.

Przedbiegi regat wioślarskich na Wilii

Wczorajsze przedbiegi regat wioślarskich nie zasługują na uwagę. Publiczności z powodu deszczu — znikoma ilość. Zainteresowanie nikłe. Poziom osad pozostawiał wiele do życzenia. Na uwagę zasłużyły może tylko trzy osady: AZS, WKS Śmigły i PKS. Natomiast biegi jedynek wykazały rozpaczliwie niski poziom. Stefanowicz z WKS Śmigły miał słabego przeciwnika i jechał raczej spacerkiem. Nie można więc po wczorajszym jego starcie nic powiedzieć konkretnego. Zobaczymy co nam pokaże dzisiaj.

Wyniki przedstawiają się następująco:

Pierwszy przedbieg biegu jedynek nowicjuszy — 1) Szumakiewicz AZS zwyciężył o kilkanaście łodzi Stalewskiego z WKS Śmigły. Obaj wykazali poważne braki w umiejętności prowadzenia łodzi.

W drugim przedbiegu jedynek nowicjuszy zwyciężył Stefanowicz Wojciech z WKS Śmigły, zwyciężając o kilkadziesiąt łodzi Roginiewicza z WKS Śmigły, któremu w torze wydarzyło się nieszczęście w postaci skręcenia dulki.

W przedbiegach czwórek półwyścigowych o nagrodę Reisinga zwycięstwa odniosły osady WKS Śmigły nad Grodnem o 1,5 łodzi i AZS nad Wil. TW o 3 łodzie. W finale AZS spotka się z WKS Śmigły. Szanse wydają się być równe.

W biegu czwórek półwyścigowych osada PKS pokonała o 5 długości łodzi osadę AZS kwalifikując się do finału.

Dzisiejsze finały rozpoczną się o godz. 11. Meta mieści się przy przystani Wileńskiego Towarzystwa Wioślarskiego.

Biegi finałowe zapowiadają się interesująco.

Znani kolarze Kupczak i Jędrzejowski, którzy zdobyli mistrzostwo i wicemistrzostwo Polski, podczas zawodów na torze kolarskim w Helenowie.

Zawody propagandowe na Pióromoncie

11 bm. odbędą się zawody lekkoatletyczne zorganizowane przez Wil. Okr. Ośrodek WF na stadionie sportowym przy ulicy Pióromont w nast. konkurencjach bieg 100 m, 800 m, 1500 m, skok w dal i wzwyż, rzut dyskiem, kulą i oszczepem. Początek zawodów o godz. 11.30. Zgłoszenia na miejscu na godzinę przed zawodami.

9 państw już zgłosiło udział w mistrzostwach FIS w Zakopanem

Komitet organizacyjny zawodów FIS w Polsce skierował zapytanie pisemne do poszczególnych związków narciarskich, celem podania zapotrzebowań na kwatery.

W odpowiedzi na pismo to 9 państw zgłosiło dotychczas swój udział w narciarskich mistrzostwach FIS 1929 r. w Zakopanem, a mianowicie: Anglia, Francja, Niemcy, Włochy, Norwegia, Szwajcaria, Szwecja, Grecja i Czechosłowacja.

Łączna liczba zgłoszonych dotąd zawodników i przedstawicieli związków wynosi 191 osób. Są to jednak zgłoszenia wstępne o charakterze półoficjalnym, gdyż termin zamknięcia zgłoszeń do samych zawodów upływa dopiero 1 lutego 1939 r.

Sensację stanowi zapowiedziany udział 3 zawodników greckich, którzy po raz pierwszy wystąpią na arenie międzynarodowej.

Wyjazd warszawskich bokserów do Danii

W najbliższy piątek warszawska reprezentacja bokserska wyjedzie do Danii na trzy mecze bokserske. Dnia 12 i 16 bm. odbędą się mecze w Kopenhadze, a 14 bm. na prowincji.

Kierownikami ekspedycji będą pp. Pasturczak i Idźkowski. Definitywny skład reprezentacji przedstawia się następująco:

Waga musza — Rotholc,
Kogucia — Sobkowiak,
Piórkowa — Czortek,
Lekka — Kowalski,
Półśrednia — Kolczynski
Średna — Ożarek
Półciężka — Doroba,
Ciężka — Sowiński

Niedziela na boiskach sportowych

Program imprez niedzielnych jest następujący:

W Warszawie:

Na stadionie Wojska Polskiego mecz ligowy Warszawianka — Ruch.

Na prowincji:

W Łodzi mecz o wejście do Ligi Union Touring — PKS.

W Krakowie mecz ligowy Wisła — Warta, mistrzostwa tenisowe okręgu i kolarskie mistrzostwa Polski na torze 50 km.

W Chorzowie mecz ligowy AKS—ŁKS.

W Świętochłowicach mecz o wejście do Ligi Śląsk — Garbarnia.

We Lwowie mecz ligowy Pogoń — Polonia.

W Gdańsku wielkie polskie zawody propagandowe z udziałem Walasiewiczówny.

Za granicą:

W Budapeszcie finałowy mecz rewanżowy o mistrzostwo środkowej Europy pomiędzy Slavią i Ferencvaros.

W Forest Hills mistrzostwa tenisowe Ameryki z udziałem Jędrzejowskiej.

W Paryżu Kopel walczy o puchar Paryża.

W Wenecji na Lido startują Baworowski i Ksawery Tłoczyński na międzynarodowym turnieju tenisowym.

Powitanie wojska powracającego z manewrów

9 b. m. na zebraniu przedstawicieli społeczeństwa wileńskiego, zwołanym przez prezydenta miasta, został wybrany komitet wykonawczy powitania wojsk garnizonu wileńskiego, powracających z ćwiczeń. Skład komitetu stanowią: przewodniczący — p. prezydent W. Maleszewski, sekretarz — p. A. Wasilewski, członkowie: pp. dyrektor Barański, dyrektor Głazek, kurator Godecki, Grabowski, prof. Hiller, poseł Kamiński, sędzia Krukowski, ks. Mościcki, wiceprezydent Nagurski, dyrektor Nowicki, kpt. Piltner, prezes Ruciński, inspektor Starościak, prezes Szumański, dr Wasilewska-Swidowa i Zawartko.

Na posiedzeniu komitetu wykonawczego w dn. 10 bm. uchwalono wydać odezwę do społeczeństwa i ustalono program powitania, który w odpowiednim czasie zostanie podany do wiadomości publicznej.

Dziennikarze z całej Polski w Nieświeżu i Baranowiczach

Nieśwież gościł 7 i 8 bm. ponad 30 dziennikarzy, reprezentujących dzienniki w całej Polsce. Dziennikarze samochodami przybyli z zamku mirskiego do Nieświeża „Szlakiem Mickiewiczowskim" w godzinach wieczorowych. Dziennikarze z okazji „Dni Mickiewiczowskim zwiedzili województwo nowogródzkie.

Następnego dnia już od wczesnego rana goście zwiedzali zabytki miasta i okolic.

Przedstawiciele prasy po zwiedzeniu zamku udali się na granicę, gdzie oglądali osiedla i zabudowania gospodarcze ludności pogranicznych wiosek i zaścianków, a wreszcie zasieki graniczne. Z kolei goście odjechali do typowego granicznego miasteczka Snowie, oglądając po drodze zmeliorowane i skomasowane wsie i osiedla.

Wieczorem 8 bm. wycieczka dziennikarzy przybyła do Baranowicz. Po zapoznaniu się z Baranowiczami, wycieczka odwiedziła baranowicką radiostację, a następnie zaproszona została na bankiet do sali Ogniska Polskiego przez Zarząd Miasta.

PRYWATNE ROCZNE KOEDUKACYJNE
Kursy Kreśleń Technicznych
Inżyniera H. Gajewskiego
Warszawa, Plac Trzech Krzyży nr 8, telefon 9-50-71
zatwierdzone przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Warszawskiego
KORESPONDENCYJNE dla mieszkających na prowincji — SŁUCHOWE dla mieszkających w Warszawie
przygotowują do zawodu **kreślarza technicznego lub kreślarki.**
Kurs roczny koedukacyjny. Nauka gruntowna i solidna. Wydziały: maszynowy, budowlany i mierniczo-drogowy. Słuchacze korespondencyjni otrzymują wszystkie podręczniki i skrypta darmo od Kursów naszych.
Po ukończeniu absolwenci (absolwentki) otrzymują świadectwa według wzoru zatwierdzonego przez Ministerstwo W. R. i O. P.
Kończący kursy pracują w biurach fabrycznych, budowlanych, mierniczych i drogowych jako kreślarze techniczni lub kreślarki.
Opłata 15 zł miesięcznie.
Szczegółowe programy wysyłamy bezpłatnie po otrzymaniu znaczka pocztowego

Prywatne Dokształcające
KURSY
„WIEDZA"
Kraków, ul. Pierackiego 14
przyjmują wpisy na nowy rok szkolny 1938/39 Kursy przygotowują na lekcjach zbiorowych w Krakowie oraz w drodze korespondencji, za pomocą zupełnie nowo opracowanych skryptów, programów i miesięcznych tematów do:
1) egzaminu dojrzałości gimnazjum starego typu (roczny kurs maturyczny do czerwca 1939 r. oraz półroczny kurs maturyczny repetytoryjny do marca 1939 r.);
2) egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego;
3) z zakresu I i II klasy gimn. nowego ustroju;
4) egzaminu z 7 klas szkoły powszechnej.
Uwaga: Uczniowie kursów korespondencyjnych otrzymują co miesiąc oprócz całkowitego materiału naukowego, tematy z sześciu głównych przedmiotów do opracowania. Nadto obowiązkowe egzaminy badają 3 razy w ciągu roku szkolnego postępy uczniów.
Wykładają tylko wybitne siły fachowe.

ZNANA KRAJOWA FABRYKA
PIÓR wiecznych
„TOSKA" Warszawa, Nowolipie 28 tel. 11-73-00
poleca duży wybór doskonałych (z gwarancją) piór wiecznych, ołówków automatycznych, pióra i ołówki reklamowe oraz specjalne pióra i ołówki dla młodzieży szkolnej.
Ceny niskie.

Poświęcenie i otwarcie kina dźwiękowego Rodziny Kolejowej

Wczoraj o godz. 12 w lokalu, przy ul. Wiwulskiego 2 odbyła się uroczystość poświęcenia i otwarcia kina dźwiękowego Rodziny Kolejowej „Znicz".

Kino to znajdujące się w dzielnicy dość odległej od skupisk kin niewątpliwie cieszyć się będzie dużym powodzeniem.

Niezbędny dla każdego Lekarza-praktyka!
POLSKI
Kalendarz Lekarski
(Kieszonkowa Encyklopedia Lekarska)
1938 — Rocznik XIII
Cieszący się ogromnym uznaniem i popularnością w sferach lekarskich i aptekarskich uległ w nowym swym wydaniu starannemu przejrzeniu i uzupełnieniu. Jako niezbędny doradca i przewodnik w codziennej praktyce lekarskiej znajdzie się niewątpliwie w ręku każdego lekarza, tym bardziej, że cenę jego mimo objętości około 900 stron, na specjalnym, bibułkowym papierze, w oprawie płóciennej, utrzymaliśmy na niskim poziomie 8 zł. Do nabycia we wszystkich księgarniach lub wprost w Księgarni Nowości we Lwowie ul. Kopernika 3. PKO 507.714.

Prywatna Koedukacyjna Szkoła Powszechna z prawami szkół państw.
„Nasza Szkoła"
i przedszkole B. Machniewiczowej
ul. Mickiewicza 19-22. Przyjmuje zapisy codziennie od godz. 11—14. Bezpłatne komplety języka francusk. i niemieck.

W sezonie konserw i marynat...

Ocet spirytusowy czy ocet z esencji?

Każda z dobrych gospodyń przygotowuje obecnie zapasy konserw i marynat na cały rok

I tylko jedna kwestia wywołuje niepotrzebne wahania — jaki ocet użyć do marynat, spirytusowy czy z esencji octowej.

Który lepiej konserwuje marynaty i nie szkodzi zdrowiu?

Lekarze i higieniści twierdzą, że obydwa rodzaje octów są dla zdrowego organizmu nieszkodliwe.

Octu powinni unikać jedynie chorzy na nadkwaśność żołądka i przy schorzeniach wątroby

Farmakopea Polska w II-im wydaniu (str. 62) dopuszcza do użycia zarówno ocet spirytusowy jak i rozcieńczony z esencji octowej, a więc równouprawnia pod względem zdrowotnym obydwa rodzaje octu.

Ocet spirytusowy, jak wiadomo, zawiera w sobie bakterie fermentacyjne, a po stosunkowo krótkim czasie mętnieje.

Ocet z esencji żadnych bakteryj nie zawiera i nie przyjmuje, a po dłuższym staniu nie psuje się i nie mętnieje i pod tym względem ma on przewagę nad octem spirytusowym, zwłaszcza gdy chodzi o zabezpieczenie marynat na szereg miesięcy.

Plamy na słońcu, a odbiór krótkofalowy

Amatorów odbioru krótkofalowego czeka w nadchodzącym roku miła niespodzianka —odbiór krótkofalowy, bowiem rok 1939 cechują specjalnie korzystne warunki. Składu się na to cały szereg przyczyn, a przede wszystkim pewne zjawiska kosmiczne, powodujące powstawanie plam na słońcu. Okres największego nasilenia tych plam przypada właśnie na rok 1939.

Zjawsko powstawania plam na słońcu jest dla rozwoju radiofonii niezmiernie ważne. Uczeni bowiem wykryli związek, zachodzący pomiędzy tym zjawskiem, a jakością odbioru krótkofalowego. Okazało się mianowicie, że plamy na słońcu sprzyjają rozchodzeniu się fal krótkich. Dzięki temu, że w roku 1939 ilość plam na słońcu znacznie się powiększy, można z całą pewnością liczyć na wyjątkowo dobry odbiór krótkofalowy. Przy tym, jeśli chodzi o odbiór na tym zakresie fal,, trzeba wziąć pod uwagę stałe zwiększanie się ilości stacyj nadawczych oraz powiększenie mocy już istniejących Bardzo ciekawe, stale rozszerzające się programy odległych stacyj egzotycznych, stanową pasjonującą atrakcję dla radiosłuchaczy.

Biorąc pod uwagę wszystkie te okoliczności, laboratoria Zakładów Philipsa, przy opracowaniu konstrukcji aparatów radiowych na sezon 1938/39, położyły specjalny nacisk na uzyskanie jak najlepszego odbioru krótkofalowego. Nowoczesna, 7-obwodową superheterodyna Philips Super 6—39, zwana „wytwornym superem o wytwornej skrzynce", pozwała na pełne wykorzystanie tych pomyślnych warunków, zapewniając czysty i silny odbiór na wszystkich trzech zakresach.

Aparat ten, wyposażony w piękną, wykonaną ze szlachetnego drzewa skrzynkę, posiada przejrzystą oświetloną skalę zegarową z nazwami stacyj. W skali umieszczony jest oscylograficzny wskaźnik do strojenia, umożliwiający optyczne strojenie żądanej stacji.

Od Administracji

Administracja nie przyjmuje odpowiedzialności za termin ogłoszenia oraz za zgubę lub zniszczenie matryc i klisz. Zastrzeżone miejsce obowiązuje Administracji tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacone 25% drożej. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. — Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia. — Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nieumieszczenia całego ogłoszenia, względnie jego części bez podania powodów. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się.

Walka z gruźlicą na wsi

10 bm., o godz. 9 rano, ks. arcybiskup metropolita Jałbrzykowski odprawił w kaplicy Matki Boskiej Ostrobramskiej nabożeństwo na intencję akcji przeciwgruźliczej w Polsce, poczem ks. arcybiskup życzył T-wu Przeciwgruźliczemu dobrych wyników w pracy i poświęcił nową samochodową poradnię przeciwgruźliczą.

Poprzednie auto, które Wileńsko-Trockiemu T-wu Przeciwgruźliczemu podarował PCK, zniszczyło się w ciągu półtorarocznej nieustannej jazdy po powiecie. Nowe auto jest dużą półciężarówką, pomalowaną na niebiesko. Na przodzie umieszczony jest krzyż przeciwgruźliczy (karawaka), z jednej strony wozu napis „Do walki z gruźlicą na wsi", z drugiej zaś strony „Ruchoma poradnia przeciwgruźlicza" Samochód składa się z trzech części. W pierwszej jest miejsce dla szofera i personelu, w drugiej — kanapa do przewożenia chorych oraz dwa miejsca dla lekarzy, a w trzeciej części — bagażnik na cały tabor z rentgenem oraz tabor lekarza dentysty.

Na nabożeństwo i poświęcenie auta przybyli przedstawiciele władz państwowych z naczelnikiem dr Rudzińskim i starostą wileńsko-trockim Trytkiem na czele, przedstawiciele duchowieństwa z powiatu, lekarze rejonowi oraz wielu wileńskich lekarzy.

Wileńsko-trockie T-wo Przeciwgruźlicze ma dotychczas 8 stałych punktów w powiecie, w których co tydzień odbywają się przyjęcia chorych, a co tydzień lub dwa przyjeżdża rentgen. Poradnia nie tylko bada ale daje bezpłatne leczenie gruźliczym chorym, **przy czym cała rodzina chłopska płaci tylko 25 gr miesięcznie.**

Akcją przeciwgruźliczą pow. wileńsko-trockiego **zainteresowali się lekarze całego kraju,** zwłaszcza uczestnicy zjazdu lekarzy higienistów w Lublinie, który się odbył dwa miesiące temu. Celem zapoznania się z tą akcją przyjeżdżał do Wilna dyrektor wielkiego sanatorium w Obornikach dr Jankowski, docent Hornung ze Lwowa, prowadzący podobną poradnię oraz przedstawiciele samorządu terytorialnego.

Akcja przeciwgruźlicza, prowadzona na Wileńszczyźnie w tym zakresie dotychczas tylko w pow. wileńsko-trockim, będzie w najbliższym czasie rozszerzona na powiat święciański.

Podpalenie na granicy sowieckiej

Ślady podpalaczy prowadziły do granicy

Z Radoszkowicz donoszą o zagadkowym wypadku podpalenia domu mieszkalnego, który wydarzył się wczoraj w nocy w folwarku Majerowszczyzna, położonym tuż nad granicą sowiecką.

W nocy właścicielka tego folwarku, p. Sajkowska zauważyła na szybach różowy odblask ognia. Wyjrzała za okno i spostrzegła, że pod dom jej podłożono ogień, który rozszerza się i obejmuje całą ścianę. Na alarm p. Sajkowskiej zbiegła się cała służba, sąsiedzi i ogień ugaszono.

Policja stwierdziła, że od miejsca podpalenia prowadzą wyraźne ślady świeżych stóp ludzkich w kierunku granicy sowieckiej, oddalonej od domu p. Sajkowskiej o jakieś 40 metrów.

Zagadkowe samobójstwo nauczycielki

W lesie na terenie majątku Popielany, gminy mickuńskiej, znaleziono na jednym z drzew wiszącą kobietę. Była to 34-letnia Maria Żylwitis z Nowo Święcian. Przy zwłokach znaleziono bezpłatny bilet kolejowy na przejazd z Wilna do N. Święcian, wydany jej jako opiekunce dzieci kolejowych w N. Święcianach oraz dyplom nauczycielski wydany jej jako eksternistce przez seminarium nauczycielskie im. Tomasza Zana w Wilnie.

Stwierdzono, że Żylwitis popełniła samobójstwo. Powody rozpaczliwego kroku nie zostały na razie wyjaśnone. (c)

Napady na przechodniów

Na ulicy Wielkiej w pobliżu wejścia do kina „Mars" został pobity przez nieznanych sprawców przechodzeń Jakub Wilin.

Drugiego przechodnia, Żyda pobito na ulicy Kijowskiej.

Prócz 9 osadzonych w więzieniu na Łukiszkach, o czym donieśliśmy wczoraj, policja w ciągu ubiegłego dnia zatrzymała jeszcze kilku osobników, podejrzanych o udział w bójkach ulicznych. (c)

Wybito szyby w mieszkaniu pos. Rubinsztejna

Onegdaj w nocy nieznani sprawcy wybili 8 szyb w mieszkaniu posła rabina Izaaka Rubinsztejna przy ul. Portowej.

Szyby wybitno kamieniami brukowymi, które wpadły do mieszkania, nie wyrządzając nikomu z domowników szkody. (c)

Hotel EUROPEJSKI
w WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

Tabela loterii

3 dzień ciągnienia 4-ej klasy 42 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5.000 padła na nr. 92862

25.000 zł.: 20429

15.000 zł.: 75996

10.000 zł.: 13437 39093 52569 85608 107527

2.000 zł.: 12004 15614 32804 55958 61212 78254 89809 94837 98929 109559 111396 126355 141287

1.000 zł.: 2402 5697 7544 8238 14751 18403 21081 22689 24061 31981 33482 38467 38891 55158 63340 72574 79035 84213 93044 93889 99101 99704 101637 102610 105221 112616 121175 122540 125998 127760 132066 134391 143150 144841 145085 150617 152761 155753

Wygrane po 250 zł.

106 21 52 581 86 642 725 30 48 55 1015 50 79 70 76 120 36 244 57 66 328 640 68 74 743 37 795 1 815 943 49 2030 214 535 57 687 801 3069 296 437 556 614 720 63 820 958 4030 37 40 122 43 45 54 239 330 50 70 837 54 71 961 5032 71 153 2375 8086 94 624 88 946 6047 25 92 332 512 22 74 816 5 785 914 7281 384 73 588 623 737 69 920 8042 153 214 480 669 714 43 9017 25 118 242 44 73 320 433 505 666 83 820 97 952 10G09 318 39 71 72 533 87 600 35 730 879 913 44 11052 92 173 83 381 505 95 651 79 70 781 988 86 12129 219 44 80 59 350 524 84 852 64 13025 152 219 23 74 78 519 78 603 788 97 915 76 14070 84 106 206 327 65 585 91 96 624 93 590 15164 98 308 30 463 605 17 26 914 16 16118 50 70 339 549 621 92 860 977 17015 160 63 201 479 563 65 67 691 738 801 21 907 17 66 82 18067 156 51 62 243 59 89 317 25 434 80 643 899 937 19020 1106 89 111 52 202 23 69 340 456 81 503 32 667 79 888

20100 40 15 380 452 71 515 607 962 72 93 21004 51 234 318 610 90 174 96 825 22073 164 73 91 255 93 444 86 530 97 99 690 736 823 926 23003 143 208 365 515 680 82 965 24150 311 630 723 26 825 52 25364 56 68 432 99 588 781 937 26082 118 67 370 402 617 18 57 706 27162 630 830 955 28218 325 409 39 67 73 506 67 97 727 63 948 58 29025 99 256 82 30620447535739 99 823 46 30031 234 70 370 405 584 691 844 84 31066 187 456 549 768 906 26 32085 103 90 270 364 575 683 797 885 98 926 44 33083 170 264 67 339 419 49 608 18 26 798 837 922 34039 42 187 267 76 319 44 45 418 27 32 586 667 98 773 865 905 32

35034 214 34 58 353 429 57 88 509 49 75 709 27 79 882 89 909 36026 40 79 82 140 49 258 345 75 114 509 36 86 648 769 75 847 92 985 37089 117 87 300 40 607 10 13 95 803 72943 93

38085 96 137 347 498 595 604 803 939 39268 304 487 90 628 785 802 959 40032 155 88 299 318 417 515 810 85 916 41442 68 82 795 818 924 41 42026 56 103 294 300 82 460 660 854 60 953 43066 203 72 358 404 19 93 535 628 97 803 44059 214 71 423 612 895 985 45162 223 429 569 794 854 914 46128 40 47 66 74 495 622 807 14 40 53 919 60 47058 334 430 38 99 73885 48090 92 123 318 424 68 83 92 592 721 87 802 44 941 49071 90 178 323 29 84 16 43 587 98 645 85 786 858 94 50008 503 39 771 805 41 912 15 51032 325 430 711 54 57 820 54 90 52000 24 110 254 442 506 17 920 53027 57 168 742 52 54049 214 16 474 661 835 951 55052 102 30 66 221 361 433 558 82 638 42 705 56058 133 321 24 479 532 750 900 57111 47 424 60 578 891 948 58022 61 125 79 306 48 75 76 403 26 574 780 59076 367 444 625 90 936 60195 211 372 77 83 441 61 628 90 726 61 80 61057 237 77 97 358 77 75 581 699 964 62008 93 209 614 18 91 717 869 76 63044 107 80 94 253 351 455 956 64079 94 110 55 402 51 99 546 725 58 811 927 65051 196 267 454 67 515 637 46 713 962 66031 139 99 274 570 651 63 79 975 84 91 67105 227 72 506 90 611 17 43 707 804 8283397568010 465 560 775 805 923 84

69093 235 312 540 870 973 70134 243 371 88 461 97 551 652 902 36 71077 97 237 49 56 390 641 83 734 898 72015 42 108 236 437 97 919 73197 378 96 464 633 54 65 715 59 68 835 91 990 74039 92 111 21 634 50 769 95 857 980 75775 76443 54 512 606 89 947 50 77005 14 57 106 56 89 217 386 512 40 94 616 62 710 78003 90 244 333 718 663 66 937 79024 316 73 461 89 96 582 697 733 941 80005 91 95 151 353 63 406 555 650 701 891 909 85 97 81032 52 282 466 515 652 64 82014 108 205 44 333 461 593 83141 67 424 571 734 35 850 92 956 84254 521 755 841 85117 286 440 73 86012 80 130 58 227 337 57 411 79 99 718 896 87063 68 307 481 89 528 751 74 88226 313 23 526 714 656 989 89017 29 370 87 412 596 636 90102 67 239 91 92 314 37 98 436 512 626 726 65 883 985 91021 155 214 346 76 95 97 453 69 74 523 26 618 34 893 940 92075 242 498 651 789 805 52 93028 62 172 474 503 71 603 23 26 703 47 901 94060 64 194 264 523 19 61 633 86 734 89 71 829 914 74 95421 532 56 937 97017 44 204 15 309 436 48 500 11 27 682 918 98087 169 223 78 395 97 459 757 904 71 90 95 99015 21 152 335 69 568

100286 330 651 82 980 101269 303 24 95 406 70 743 78 86 94 102140 65 203 827 103028 47 57 1010 37 2778 426 88 546 639 712 32 847 935 101143 86 227 72 359 488 511 59 671 767 814 937 96 105566 81 660 752 893 999 106054 291 04 74 400 577 661 710 50 811 107069 180 249 362 108169 261 34 591 638 754 55 70 89 822 27 109075 99 214 45 319 50 79 84 479 501 47 625 713 800 823 959 95.

110308 36 414 81 778 999 111118 51 62 238 348 425 74 556 643 63 716 91 827 112022 82 232 460 92 635 716 823 61 996 13008 62 238 387 58 571 703 800 93 99 114157 307 427 61 96 634 710 72 15103 219 20 50 94 303 88 636 701 85 801 984 86 116319 57 93 719 57 882 97 1170005 223 333 84 743 118257 89 318 872 952 119003 172 216 43 300 665 71 213 64 823 28 45 954 66.

120040 121 72 241 38 490 570 121042 74 257 403 755 58 847 93 122041 104 29 333 795 123137 38 253 337 620 874 912 15 20 124044 93 256 332 819 993 125007 177 22 338 498 589 126099 193 238 309 20 490 614 95 61 97 98 127093 279 491 505 721 32 857 923 128035 52 286 475 553 655 129182 321 22 23 47 81 511 13 811 15 30 905.

130271 99 337 98 498 508 17 697 735 861 906 97 131278 370 425 523 66 649 753 55 835 64 942 67 132122 86 248 93 405 714 91 851 982 133097 296 332 453 520 94 690 134013 220 369 90 474 546 704 135275 81 330 37 73 458 588 671 702 48 79 925 136031 271 402 23 27 47 91 634 813 940 137009 298 335 36 409 68 551 671 900 61 138005 417 43 82 787 98 825 139127 291 96 341 447 669 75 803 955 140325 436 617 65 860 141078 149 86 250 376 544 79 683 84 845 910 142086 130 214 18 24 61 408 614 809 936 143016 20 105 235 301 88 409 651 728 887 144033 195 323 417 45 82 88 642 51 813 95 948 145168 71 246 59 420 52 87 966 631 715 805 903 76 146064 184 548 68 70 4147012 20 23 124 37 44 84 380 406 509 76 760 834 36 44 148077 183 219 60 69 81 306 461 532 98 149114 368 498 578 782 841 960 97 150002 124 50 444 521 642 51 83 851 94 956 74 151054 64 93 121 42 98 216 61 417 50 60 541 70 503 774 802 981 152180 82 274 356 452 591 682 739 968 153032 150 201 9 12 54 70 472 77 635 701 4 898 902 68 154100 227 28 52 328 95 457 85 757 835 155036 135 245 52 323 28 97 84 472 527 77 857 96 983 156174 75 92 213 88 313 67 78 497 99 608 32 77 729 892 922 157030 383 581 604 57 712 56 98 958 158031 71 161 67 215 315 56 443 52 540 611 16 714 989 15962 74 339 64 97 471 507 664 771 76 877 949 58 86

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na Nr. 55799.

25.000 zł.: 121591

15.000 zł.: 98128

10.000 zł.: 26337

5.000 zł.: 4367 31564 100552

2.000 zł.: 1619 3449 7859 7918 38157 38876 44504 49196 58687 75470 94578 125652 138571 149931

1.000 zł.: 2074 10002 17887 19092 19597 22202 26173 31106 47319 48525 70795 78624 80963 86290 88859 90699 93964 99432 102428 108424 111414 113377 121974 124086 138850 146305 149806 150710 152071 153006 154702

Wygrane po 250 zł.

136 597 1008 67 90 186 235 452 94 618 721 20020 79 113 288 403 506 56 89 3336 900 59 4303 14 415 64 524 668 80 752 67 5166 248 635 48 932 6086 151 233 500 97 631 7134 73 212 384 487 651 857 948 8526 55 644 9002 304 57 431 48 709 74 812 9229 401 867 904 11136 352 429 60 95 12045 294 834 13080 174 209 15 405 502 62 641 66 715 983 14003 11 24 258 359 672 779 875 933 15005 91 294 509 638 98 715 812 16430 510 636 805 29 89 17334 58 575 18031 263 961 19183 94 238 678 776 848

20113 275 536 50 690 751 805 21029 195 344 494 611 87 764 22286 636 923 45 92 23111 67 273 87 637 50 74 85 24029 38 45 410 551 768 882 84 88 905 25149 234 76 585 90 720 860 26051 234 454 579 797 27275 87 484 507 74 696 749 66 88 975 28915 29040 107 633 852 87 989 30053 123 212 447 506 18 706 31386 538 32208 335 44 497 773 819 942 33065 415 85 768 996 34385 612 892 35479 537 803 36055 105 68 79 751 848 903 93 37573 789 982 38010 196 312 550 765 965 39149 55 668 737 43 928

40872 41146 268 867 42200 310 39 509 86 943 43407 534 44013 63 788 889 45117 351 46197 246 89 625 47041 132 341 470 514 773 836 77 48082 94 425 635 87 722 818 67 908 49155 289 630 50531 35 740 858 51381 858 970 52268 53062 131 510 701 91 900 54182 497 712 865 94 946 55095 56066 390 420 671 57045 162 98 210 670 824 58001 180 329 467 585 968 59491

60176 848 70 61023 72 85 342 428 634 757 62913 85 63047 155 272 450 87 506 64252 441 64 516 823 64 970 65002 344 494 652 919 66148 317 702 853 91 906 67069 183 297 321 472 621 795 68070 457 7 507 864 88 69191 99 475 538 602 70 781 962 86 70095 296 385 466 627 701 38 71209 66 521 676 776 72205 452 564 761 73035 790 821 74047 229 50 94 868 995 75001 212 91 656 73 712 76196 77041 102 12 232 48 507 79 840 78041 98 445 563 79427

80036 159 411 508 889 81230 995 82051 388 649 777 937 40 83011 21 125 46 328 472 574 619 44 839 84490 806 85051 245 478 789 906 86075 199 409 10 670 908 62 87231 735 69 872 88012 40 134 670 703 823 89094 418 630 777 895 90010 491 593 659 914 91317 406 33 92077 632 849 75 934 93173 573 85 644 57 770 993 94000 153 628 984 95289 365 675 877 96093 672 728 68 918 97130 299 437 694 858 98108 81 322 37 447 564 601 802 99727

100039 454 85 650 74 838 101039 431 54 593 102531 621 705 103334 645 60 809 96 922 104051 580 630 77 747 845 970 105043 185 288 396 415 697 858 68 921 44 106426 533 608 56 855 970 107128 546 746 844 108313 704 109016 31 791 905 110514 95 902 111053 324 433 809 65 112047 224 621 710 113141 510 114190 637 762 115023 116094 111 288 307 117060 354 71 711 118107 25 82 435 814 89 119352 442 707 868 77 948

120461 778 806 43 928 121112 618 845 122118 237 374 82 524 76 630 797 123167 445 560 72 935 124157 488 511 617 125094 365 997 126458 127152 626 128921 129111 817 130237 38 535 74 660 94 131590 759 132087 117 51 538 79 133463 134161 234 336 782 135197 484 552 866 923 136552 99 898 137451 52 645 742 52 914 46 138142 96 295 352 67 94 657 839 979 139048 261 368 510 62 604 97 819 45 939 69

140737 906 90 14101 6166 67 539 770 142615 65 143045 372 520 706 812 98 962 144175 145056 100 457 524 792 818 980 83 96 146235 62 71 527 688 763 147288 671 715 847 933 184487 755 819 37 906 149036 128 346 605 79 992 150679 816 151012 138 312 673 773 872 152269 598 803 910 153485 154327 59 714 841 155050 156445 533 884 157236 609 158034 223 821 92 159495 532 69 994

IV ciągnienie

Wygrane po 250 zł.

93 341 701 26 814 79 1870 985 2020 40 83 297 441 517 675 840 931 43 48 92 3135 301 597 829 4084 89 313 686 96 829 973 5002 69 208 379 426 66 568 813 45 987 6121 39 69 305 72 446 76 692 7185 276 329 57 538 673 90 743 8506 855 9136 222 316 469 533 615 769 858 10034 52 121 70 309 747 11097 308 12151 53 241 373 91 426 541 694 938 13004 11 180 471 693 723 1492 213 48 410 25 694 809 47 15002 95 111 201 48 60 88 348 763 94 933 16063 125 284 562 605 769 844 912 92 17451 547 858 18312 604 52 823 76 986 19121 55 574 725 46 902 20056 133 374 470 21317 55 22028 68 270 760 23229 742 24180 660 82 743 909 25167 287 782 90 26192 207 303 62 437 599 895 984 27134 416 645 28025 294 357 560 88 700 971 29029 118 225 503 811 919 30020 258 367 829 52 970 31153 258 447 69 662 81 721 24 32013 121 218 393 442 57 567 76 732 871 76 33114 383 561 611 712 889 34155 86 311 49 476 707 912 97 35141 328 59 423 72 788 849 943 36078 87 307 9 590 999 37068 786 38118 558 39393 542 83 763 844 951 40050 216 83 679 737 43 882 925 41085 292 972 42385 43129 322 517 59 44006 64 107 27 581 802 981 45065 642 804 46035 185 258 340 455 65 551 608 47 52 746 894 984 47082 210 87 415 624 76 834 48182 335 36 998 49393 438 770 849 969

50016 39 345 930 51318 678 52064 275 85 746 907 53138 572 727 913 63 54040 139 272 409 31 514 97 936 55288 587 738 56500 67 731 807 86 57256 199 607 725 87 964 58493 686 702 7 846 80 59119 359 574 91 60129 470 714 61246 422 47 643 758 98 62253 342 537 47 661 93 738 63164 64256 71 341 693 761 885 946 65271 840 970 66107 84 385 765 67033 200 25 301 525 751 820 902 77 68111 210 21 83 383 467 756 862 910 69456 93 531 749 893 70293 611 871 932 71120 34 240 642 758 967 72141 81 738 75 851 970 73013 124 695 796 74218 468 527 921 51 53 75004 9 306 86 696 725 881 949 71 76352 50 874 768 77322 83 582 84 6322 72061 860 981 78176 298 525 641 915 54 79360 463 805 66 80114 222 378 795 801 81036 91 94 496 82270 396 645 83065 94 260 88 464 519 51 692 736 84025 155 349 507 53 93 653 762 85 87 85278 672 850 76 80 908 85064 159 210 339 462 743 46 878 87113 59 394 664 771 839 88009 206 352 533 690 965 89188 203 372 86 449 657 66 730 962 90027 124 389 502 91026 132 260 455 92133 250 341 97 868 93121 262 339 451 519 36 56 706 932 94364 635 719 44 99489 812 96428 508 15 94 97400 540 894 98017 176 341 94 435 557 77 850 99201 402 73 615 953 99

100375 499 663 789 90 819 101011 152 306 22 421 720 44 993 102263 319 597 673 95 948 60 77 103526 819 73 956 81 87 10466 605 17 823 105130 64 487 685 946 65 106234 927 107264 92 980 108053 564 991 109049 567 657 110981 111002 490 540 600 10 920 112246 411 600 972 113498 631 71 114413 767 11527 99 41 2532 603 31 963 91 116355 711 71 117006 108 259 118400 119010 521 664 66 120064 444 549 829 121387 402 46 538 90 122000 90 453 729 82 123000 18 54 189 316 44 586 98 124259 337 838 61 72 923 125164 681 825 126262 747 72 127116 53 316 97 437 59 539 652 737 81 980 128463 543 604 891 129996

130133 85 288 457 627 59 785 948 131076 342 54 419 22 48 639 839 993 132070 366 465 133051 371 752 982 134045 56 289 545 786 995 135142 68 295 316 494 614 850 31 136328 404 736 819 91 905 137100 289 569 84 627 839 85 951 85 138382 603 713 907 8 14 40 139069 337 51 79 677 982

140093 240 141285 730 857 900 34 142062 476 689 143133 494 517 763 70 144018 200 459 525 72 659 706 855 935 57 98 145068 93 140 411 68 677 837 146104 251 74 321 490 681 862 976 147174 549 52 904 54 148170 659 908 30 37 52 149020 32 220 574 642

150356 946 151347 548 983 152078 485 538 770 153302 495 154127 91 396 690 837 920 155145 409 48 539 49 720 952 156078 521 95 157009 81 167 373 778 158089 667 897 159288 92

Nowinki radiowe

Nieśpisz i Habitacja

Słuchowiska nasze bywają przeważnie literackie na tematy nie zawsze wdzięczne, ale zawsze górne i chmurne. P. Aleksandrowiczowa uczyniła słuszny wyłom w tej zasadzie. Wywaliła drzwi do „ghetta" intelektualnego i i wtargnęła tam ze swoim Nieśpiszem.

Zamiast pogadanki z cyklu „naszego kraju" o legendzie jez. Nieśpisz p. Aleksandrowiczowa dała interesujące słuchowisko. Dobry przykład do naśladowania.

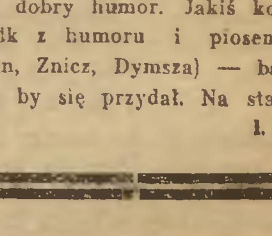
Wieś o dziwnej nazwie Habitacja łączy się tematycznie z Nieśpiszem. P. Krasowski dał w swojej pogadance, jakże pocieszającą monografię jednej z licznych już wsi postępowych. Ot chociażby taki ustęp. Przed ..ty Habitacja miała zaledwie 25 drzew owocowych i parę nędznych sadzików. Dziś ma 37 ogrodów i 1000 drzew owocowych. Oby takich wsi było jak najwięcej.

I takich pogadanek.

* * *

Wesołe audycje z Wystawy Radiowej cieszą się dużym powodzeniem wśród słuchaczy. Ale co będzie kiedy Wystawą się skończy? Prosimy P. R. o jakieś nowe pomysły wystawowe! Nic nie jest tak słuchane, jak dobry humor. Jakiś koktajlik z humoru i piosenek (Dan, Znicz, Dymsza) — bardzo by się przydał. Na stałe.

I.

BUTY
OFICERSKIE
ORAZ RÓŻNE OBUWIE
na: eleganckie, mocne i tanie
TYLKO Z PRACOWNI
W. PUPIAŁŁO
Ostrobramska 25

Tabela loterii

5 dzień ciągnienia 4-ej klasy 42 Loterii Państwowej

I i II ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 5,000 padła na nr. 97613

25.000 zł.: 9195

15.000 zł.: 138191 17954

10.000 zł.: 20190 20707

5.000 zł.: 42362 50537 135508 147677 150767

2.000 zł.: 9311 13127 34446 43480 45193 56690 66234 74235 74633 80362 86553 101549 130151 139329 142676 146276 150565

1.000 zł. 5529 14946 17527 19794 21741 21429 23440 24980 28052 28251 36954 41126 47094 51213 52141 53197 70739 79549 92045 93521 98470 100929 105134 109274 109818 126402 128883 136299 146006 146065 147886 148652

Wygrane po 250 zł.

38 65 91 193 96 330 56 458 508 67 661 739 75 815 46 1027 47 137 276 318 448 654 872 98 900 2005 71 98 300 418 38 566 97 773 88 706 72 909 3132 276 367 70 89 420 74 95 294 681 824 18 28 822 95 4101 11 325 423 81 529 65 625 766 903 48 5024 192 254 323 468 96 539 650 46 49 54 703 931 71 6044 265 340 49 541 70 828 906 38 83 7153 58 86 624 767 70 97 36 9048 152 276 86 451 567 861 10066 187 211 27 58 672 797 845 52 917 80 11179 286 396 493 12194 238 43 85 394 420 29 564 70 631 13086 122 95 44 292 323 42 49 468 501 7 77 640 728 63 812 67 969 69 14093 98 211 322 41 78 606 884 923 68 15007 188 94 99 247 604 730 60 86 956 75 16024 207 12 523 24 54 602 41 59 702 917 17002 32 114 32 52 239 477 95 589 647 830 53 50 18081 166 220 427 548 696 711 95 827 67 19003 62 147 402 521 82 694 768 30 75

20024 193 209 78 345 464 537 610 11 761 95 921 49 63 21001 73 561 622 751 49 85 817 76 958 22241 350 617 61 710 17 23 849 23020 31 113 48 272 310 401 16 51 500 664 758 994 24319 661 624 811 25095 227 39 95 450 560 758 85 898 26094 57 236 80 96 33 38 93 98 516 33 658 797 942 55 77 27087 188 313 494 598 668 824 80 84 28101 207 91 386 465 501 641 730 29 834 29172 251 364 509 45 83 630 53 720 800 54 59 966 67 30030 34 66 48 96 366 498 511 50 618 62 64 82 85 873 31017 21 38 174 225 4085 34 607 896 613 32 32114 227 93 337 97 448 84 768 69 99

33067 132 285 579 693 817 989 34043 51 131 229 56 337 97 407 19 42 503 605 71 783 35083 142 331 731 49 959 36050 205 79 383 457 542 658 916 37046 63 91 133 98 278 302 593 828 40 57 38002 43 69 87 115 76 247 464 68 503 9 777 89 900 43 95 39245 368 99 495 526 45 640 81 871 944 40005 17 585 677 777 802 56 940 41096 367 73 594 616 991 42076 130 272 360 434 56 707 733 901 73 43313 866 44189 449 715 82 874 928 45232 329 32 724 45 46374 510 810 927 47063 198 226 73 486 633 87 705 30 875 85 48033 108 51 260 472 521 30 52 67 49088 105 24 40 356 406 29 511 758 979 50079 169 233 323 508 607 822 84 99 906 51153 76 91 95 530 3 262 80 905 24 37 52071 165 294 357 417 24 613 712 60 941 65 53088 264 353 415 522 45 79 933 74 54160 75 261 390 436 747 815 39 984 55057 213 59 65 68 431 60 526 733 810 955 56017 146 63 212 72 464 638 60 775 835 931 57253 522 612 964 58048 124 216 17 392 468 811 12 85 91 906 8 88 59004 191 220 87 594 660 728 31 873 91 60086 219 58 70 356 414 34 511 92 644 61 91 882 88 95 61026 123 471 81 96 524 98 835 52 940 62064 71 155 68 249 87 487 88 519 53 617 40 59 753 879 918 63007 119 41 45 73 267 328 32 77 469 85 588 663 890 64180 317 407 40 67 500 49 761 64 831 70

65050 113 299 415 597 746 803 900 73 75 66335 768 98 843 45 55 67027 169 253 335 83 89 489 509 24 69 98 626 831 81 87915 80 68120 95 212 84 365 78 529 608 12 64 85 92 719 875 935 69064 122 78 94 207 401 13 40 52 710 85 845 50 700181 50 63 431 89 593 662 735 71173 221 517 18 721 91 801 980 72217 54 384 400 53 720 24 839 80 947 80 73100 239 60 70 76 655 734 74220 45 71 546 609 933 75554 61 720 37 38 64 518 76002 56 107 693 817 51 70 917 77036 202 82 576 80 630 96 750 861 948 69 78033 122 27 55 236 71 326 85 88 429 521 26 683 867 99 909 4 977 69 79046 87 108 57 475 563 66 95 683 760 801 969 81148 49 76 255 84 461 563 601 708 58 81 890 957 83 82110 82103 10 24 60 538 83155 449 515 52 761 89 909 77 84050 54 89 100 56 73 76 220 336 44 60 541 63 99 704 17 835 85017 354 86038 172 256 81 326 37 508 43 686 745 949 71 87041 132 39 480 551 52 64 611 754 949 88055 80 17 083 234 79 90 384 668 734 830 936 89021 134 96 230 357 687 802 19 48 977 90011 197 288 345 95 425 549 67 620 54 735 95 75 91072 133 44 59 71 401 38 60 70 549 88 838 43 72008 127 241 401 23 48 689 829 32 912 93061 391 442 699 734 85 844 64 80 94036 55 123 268 123 268 440 50 525 617 744 882 905 47 99 95152 224 36 65 310 80 417 552 858 96211 66 373 52 986 512 33

97051 53 177 275 84 509 34 606 80 702 12 53 816 916 37 98092 472 560 90 641 52 751 99023 28 83 137 76 2146 85 422 859 100087 223 399 486 612 53 872 917 101031 107 44 215 78 313 413 80 35 817 31 102096 332 611 14 16 756 988 94 103016 111 255 390 476 84 525 51 816 77 104067 112 85 482 650 56 60 723 956 105063 79 91 311 90 628 41 75 106080 98 121 81 356 454 879 10711 299 379 467 627 108005 9 102 30 572 74 693 786 109061 62 446 745 98 811 17 991 93.

110144 85 212 82 326 32 436 86 25 11023 108 19 99 250 362 468 579 664 730 64 858 92 112203 484 68 877 113059 374 75 480 677 810 43 114000 24 181 287 354 90 6071 904 115314 97 533 617 86 706 855 982 116071 232 356 473 767 978 11708 213 488 92 548 81 90 844 50 118050 344 442 597 625 99 725 881 975 87 119079 145 229 316 445 49 558 68 92 715.

120078 454 64 542 95 716 63 83 810 92 121002 287 321 80 422 546 64 719 62 964 122078 137 80 86 33 719 76 849 978 123022 43 55 336 56 548 819 124115 29 82 216 83 928 66 125089 156 91 375 455 99 777 97 126017 43 160 253 404 858 85 951 127021 64 375 450 99 629 728 49 800 35 917 128018 214 98 335 521 600 129146 270 74 424 46 609 39 764 893.

130092 245 430 534 665 802 35 72 903 75 131173 381 445 513 96 693 132055 68 114 70 110 02 34 529 924 133197 221 64 95 300 35 419 920 49 134142 202 66 308 506 58 722 23 85 834 135034 56 128 510 630 785 819 73 912 126325 694 939 137011 539 655 138212 29 310 92 433 87 297 629 94 769 813 917 76 139050 173 323 512 47 623 140057 101 16 90 300 594 92 668 714 19 839 903 21 39 14105 101 421 501 34 613 71 731 99 821 61 142048 110 37 45 54 59 414 718 839 143075 78 100 315 89 470 526 750 840 914 144196 222 87 390 638 145134 77 205 79 90 378 86 412 60 571 717 42 819 24 901 6 17 36 77146180 93 227 558 632 147001 154 56 262 453 564 636 70 858 930 90 148094 142 232 82 343 403 508 722 64 149085 99 102 58 379 443 58 607 54 734 898 150049 158 282 300 14 29 37 42 60 543 614 43 48 705 38 995 151053 71 196 216 309 440 595 605 37 725 817 60 151121 51 55 319 62 459 87 512 30 59 83 89 645 59 701 17 855 70 948 153228 404 520 88 650 778 874 154168 274 78 438 532 630 43 85 89 745 848 49 155044 110 503 29 43 66 84 343 86 558 86 675 736 95 904 156139 90 279 304 35 59 86 625 40 776 157003 4 214 381 700 2 67 96 825 54 908 158050 251 321 43 836 159083 155 342 432 41 737 982

III ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na nr. 53280.

75.000 zł.: 82310

15.000 zł.: 62520

10.000 zł.: 138643

5.000 zł.: 79617

2.000 zł.: 1671 6363 8665 12547 13811 29097 41661 50210 54857 65581 69399 72117 114139 123324 125954 130221 130309 135187 135999 150899

1.000 zł.: 2712 3017 20772 20825 27847 30363 33343 39074 40912 43327 49062 52056 52425 68347 68720 70295 77931 78058 78221 81713 85982 88371 89472 91047 92999 94339 94187 107824 115624 116026 116220 124814 127759 135203 136960 137558 144294 144749 146417 150125 152026 153354 159128 159181

Wygrane po 250 zł.

52 158 445 666 165 2207 319 432 511 74 75 81 733 922 3685 904 027 68 5394 474 591 602 90 738 42 844 69 6023 72 101 439 566 762 833 945 7312 566 8129 79 804 9114 408 708 10110 230 549 53 646 761 897 951 11039 90 146 604 12378 457 613 712 13383 670 907 14000 33 178 382 507 39 15081 375 526 29 53 56 776 16209 321 461 506 85 714 60 933 17534 605 71 788 855 18216 320 72 487 19368 793 854 971

20004 58 21147 80 422 573 843 69 22052 56 93 102 37 301 90 418 65 687 857 946 23029 173 90 305 14 577 698 851 24106 772 87 25379 431 53 92 718 26045 56 402 23 776 980 27070 436 58 806 28141 363 461 555 663 932 29005 65 142 98 415 914 37 30134 419 577 600 74 726 74 949 92 31057 451 97 32067 242 446 838 33230 308 463 680 908 34607 719 811 35139 49 456 637 965 36229 546 733 874 37273 464 91 559 710 877 38285 611 743 93 888 39069 181 371 622 759 971

00051 225 312 38 547 896 41046 77 196 203 44 872 42224 482 515 54 811 28 43244 67 397 550 88 44121 370 658 976 45194 214 82 593 891 952 46269 627 902 47033 113 209 392 924 48240 379 604 29 49229 419 881 919

50059 225 396 555 808 982 51067 414 43 522 54 800 4 36 55 52090 99 169 334 98 609 722 888 53124 618 54256 60 335 46 627 37 780 800 55147 379 86 463 519 829 56546 773 839 974 57153 93 425 573 965 58054 357 80 671 819 59178 296 343 426 78 585 722 941 60055 398 593 915 61132 49 209 43 64 341 694 943 80 87 62003 327 437 68 506 680 702 63085 70 178 228 462 625 64150 263 567 694 760 890 984 65314 20 47 414 66101 236 522 602 735 826 67453 533 783 93 68024 187 230 304 67 521 793 69505 59 609 886

70046 410 793 931 71085 98 208 378 505 823 72263 528 674 73018 43 74273 997 75268 709 820 952

76182 217 27 82 445 799 77087 423 700 1 5 28 79193 892 925 80389 503 719 74 830 81087 327 475 77 572 687 92 896 929 82229 303 7 547 83107 228 940 84048 255 433 85153 975 86218 418 96 844 87130 51 415 685 900 89129 35 59 69 362 71 885 90067 104 83 341 471 522 50 85 747 822 91018 610 92161 606 743 971 93101 941 94033 86 172 315 517 89 95291 437 910 96060 268 360 93 433 74 571 654 56 704 16 40 846 97165 614 31 826 98141 253 370 411 561 99142 208 370 446 716 25

100233 976 68 600 49 914 101310 102251 401 859 922 97 103134 292 768 886 927 104235 313 904 38 105028 32 87 115 513 797 860 106058 178 96 520 107337 475 781 108486 746 109046 167 277 613 952 110285 562 111227 31 333 77 88 489 568 683 748 821 23 936 112096 107 217 737 893 113001 294 660 780 2 114595 631 115008 370 825 116534 618 724 43 117285 400 601 118507 767 939 71 119232 440 90 608 44 894 926 50

120544 686 930 52 89 121288 438 122368 842 89 123368 614 943 124410 546 65 860 125048 695 126040 266 368 570 974 127636 128130 383 743 129078 223 826 72 974 130069 154 717 881 131128 394 550 81 626 89 717 826 132058 345 77 633 133250 314 73 579 808 45 93 135133 36 595 662 935 136590 640 945 137007 204 341 634 82 729 138100 464 552 600 139154 77 611 140386 520 704 800 141351 871 142299 45 143249 52 66 559 834 924 144167 423 69 573 974 145016 141 274 475 88 523 758 64 820 25 146042 85 230 147158 730 71 815 45 989 148035 355 610 751 69 813 993 149303 766 150209 402 26 613 151194 273 796 809 85 933 77 91

152498 584 976 153115 387 89 641 36 895 154076 264 547 155039 829 156138 207 316 872 947 157710 870 946 158156 320 425 535 707 159215 355 713 829

IV ciągnienie

Wygrane po 250 zł.

374 565 69 774 812 1122 443 44 53 610 2353 504 680 888 3219 434 613 862 966 4016 690 983 5065 231 408 20 35 710 90 438 6180 293 316 36 515 716 7017 278 304 18 48 559 8030 74 102 489 564 642 9038 261 84 352 805 75 10113 62 351 415 543 788 831 952 11043 138 43 235 374 411 96 780 881 12475 973 13008 370 591 694 725 14204 41 43 469 15044 237 720 891 16032 114 536 768 802 919 17067 348 695 777 924 18096 129 76 217 31 345 940 91 19084 650 20000 370 528 39 59 612 815 26 47 21385 485 514 63 667 81 818 22054 303 13 714 23002 120 295 306 589 606 10 750 24021 282 388 534 799 25187 98 776 26188 200 343 50 804 27330 571 787 28428 769 29117 427 553 612 775 928 54 30105 72 262 344 59 428 647 31042 277 330 58 448 508 638 771 853 32194 98 280 535 653 994 33005 94 261 483 653 925 34003 55 669 761 35777 93 816 36342 55 412 510 683 872 38193 98 215 326 441 636 819 915 190 235 327 571 703

40145 230 383 526 41064 141 335 655 740 64 987 42491 910 43170 92 552 45 659 743 44015 176 692 741 845 45248 790 994 46445 522 50 806 47130 58 89 218 300 927 80 48311 49089 215 441 89 672 844 50011 58 126 250 63 602 36 821 20 51138 219 400 743 861 52087 240 341 937 53111 443 556 649 54037 113 16 225 98 502 768 55093 74 415 47 850 56056 139 417 876 57177 88 220 72 783 970 58027 59744 60120 304 584 707 60 68 802 61102 85 99 344 97 430 82 95 671 56 62133 34 413 61 82 612 98 813 51 63943 64300 469 820 65053 81 252 553 851 66058 137 470 110 888 999 67838 68217 367 473 81 584 720 892 945 94 69069 209 88 356 673 815 24 988 70038 184 724 68 71091 349 564 687 795 72212 46 77 316 73000 44 130 58 440 61 934 74657 58 76 738 75062 130 38 266 306 22 699 878 73127 385 523 99 673 952 92 77246 325 438 535 798 78212 328 82 98 456 993 79626 894 904 54 59

80193 314 494 685 862 96 81057 107 223 70 81 618 902 28426 80 676 879 941 86 83110 457 840 904 84072 260 306 527 707 85104 455 565 622 49 78 713 94 86011 7 62 129 335 76 671 756 87114 91 397 500 7 90 88281 458 89124 247 347 483 789 90328 471 9 740 91128 325 491 501 841 72 92002 280 615 38 63 764 940 33 93074 309 78 634 753 72 842 904 95047 130 254 96224 414 631 98 754 901 58 97104 524 880 943 98084 155 295 597 645 701 48 804 34 41 72 99242 309 60 490 100121 386 321 75 622 769 950 75 101015 103 225 367 85 633 102168 76 88 394 510 22 774 878 103470 516 897 104073 121 335 721 838 105140 206 7 384 658 965 106273 334 434 741 946 107460 503 108104 10 262 439 623 40 838 65 109054 216 309 424 592 617 110248 503 65 99 749 80 111061 148 80 208 350 415 86 525 77 93 707 112212 502 644 788 113093 170 230 48 381 408 74 6894 114171 279 523 115074 141 248 372 93 552 750 803 20 116069 427 34 53 516 72 949 117013 3 02587 118169 363 550 660 753 998 119327 78

120085 173 463 619 121260 439 588 878 80 969 122097 143 566 81 753 880 123443 774 124237 463 844 125321 96 414 941 126162 279 411 511 639 797 127024 229 321 989 18015 67 200 67 300 643 129023 14 363 130216 357 35 131568 681 869 132002 358 704 134528 637 68 817 135018 82 722 987 136326 461 618 137052 105 220 51 400 1 8 611 84 941 138086 316 70 400 593 985 139034 511 919

140330 463 547 631 782 93 141747 81 142023 79 255 716 870 983 143026 139 282 318 427 46 68 529 69 675 76 144010 383 88 461 582 605 729 40 800 91 145004 200 4 7 85 388 469 546 833 80 146100 35 50 372 461 91 555 840 911 71 147053 71 657 770 148039 83 108 206 22 333 80 561 149054 104 43 297 404 635 88 763 90 150169 290 737 70 841 151077 435 511 613 152501 52 686 731 153354 71 414 58 645 981 154057 913 155086 149 69 556 156402 586 737 808 57 157250 696 158253 312 419 72 95 680 159102 271 314 841

Wiadomości radiowe

KORNEL MAKUSZYŃSKI WYGŁOSI PRZEZ RADIO FELIETON

w dniu święta Murmańczyków.

11 września pułk pomorski Strzelców Murmańskich i Związek Murmańczyków obchodzi uroczyste święto. Na marginesie tych uroczystości zabierze głos przed mikrofonem w felietonie p. t. „Murmańczyk" członek P. A. L. znakomity pisarz, Kornel Makuszyński. Sporą część prelekcji poświęca autor wspomnieniom najsławniejszego z Murmańczyków — Małaczewskiemu, autorowi „Konia na wzgórzu" i zbioru poezyj „Pod lazurową strzechą". Audycja nadana zostanie o g. 19.00.

REPORTAŻ OPEROWY „RIGOLETTO" VERDIEGO.

Niedzielny wieczór o godz. 22.00 przyniesie reportaż operowy „Rigoletto" Verdiego, opracowany przez prof. U. J. dra Zdzisława Jachimeckiego. Reportaże operowe to doskonała forma zajmującego i żywego podania radiosłuchaczom dzieł sceniczno-muzycznych. Nadawane przez Polskie Radio w miesiącach letnich reportaże operowe zyskały szczery poklask radiosłuchaczy.

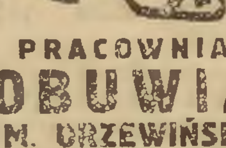
RECYTACJE PROZY W RADIO

Jack London jest to jeden z najtęższych i najciekawszych pisarzy amerykańskich. W jego utworach na pierwszy plan wysuwa się zwycięska wola życia. Jack London jest wyrazicielem tężyzny amerykańskiej. W wybranej noweli „Córka zorzy" wszystkie te elementy będą uwypuklone. Nowela czytana będzie dzisiaj o godz. 15.30.

CO POWIE DZISIAJ CIOTKA ALBINOWA?

Jedna z najbardziej lubianych prelegentek radiowych, popularna Ciotka Albinowa, opowie zapewne radiosłuchaczom o swoich nowych kłopotach.

Ciotka Albinowa rozpocznie swoje wywody dzisiaj o godz. 17.00.

PRACOWNIA
OBUWIA
M. ORZEWIŃSKI
ul. Wileńska 25
(wejście od Pl. Orzeszkowej)
Przyjmuje obstalunki i reperacje

Jerzy Mariusz Taylor

59)

Czciciele Wotana

— To jest pan Popanescu, różdżkarz z Rumunii — powiedział mu dr Johnke. — Pan Popanescu przy pomocy swej różdżki wykrył w Borysławiu wiele złóż natfowych. Przywiozłem go stamtąd. Nie obawiaj się go, bo to nie jest żaden czarownik.

Żartobliwa ta uwaga była, jak się zdaje, bardzo potrzebna, bo pierworodny syn sołtysa boczył się nieufnie na czarnego jak smoła i chudego jak szczapa Rumuna który, w dodatku, mówiąc łypał strasznie oczami o niebieskawych białkach, a chociaż niby to mówił po niemiecku, jednakże Wilhelm nic z tego nie mógł zrozumieć, taki to był dziwny szwargot.

Wilhelm czuł się bardzo nieszczęśliwy, kiedy się dowiedział, że jeszcze tego samego wieczora ma pójść z tym cudakiem do teresińskiego parku. No, ale rozkaz to rozkaz, a służbistość była jednym z pierwszych obowiązków członka Związku i zresztą dr Johnke wyjaśnił mu dość szczegółowo, o co chodzi.

— Różdżkarz, widzisz, mój drogi, to człowiek, obdarzony specjalnymi właściwościami, których przyczyna nie jest jeszcze dokładnie zbadana. Są różdżkarze, którzy potrafią dzięki tym swoim właściwościom wykryć podziemne źródło wody, są inni od ustalania złoży mineralnych, a są jeszcze inni, umiejący odnajdywać zakopane skarby. Rozumiesz już? No to pięknie. Idźcie więc i wracajcie zdrowo.

Wilhelmowi jakoś to nie bardzo trafiało do przekonania. Przypatrywał się podejrzliwie czarnemu Rumunowi. Mruknął nawet, że o tej porze chodzi po lesie z fuzją Gołądkowa, że może byłoby lepiej zaczekać z tym do rana i pójść do parku o świcie. Ale dr Johnke zamknął mu usta kategorycznym oświadczeniem, że Pan Popanescu dziś jeszcze w nocy musi odjechać z powrotem do Borysławia i że przede wszystkim o to, aby nikt go nie widział nie tylko w Teresinku ale również w kolonii.

Polecenie miało charakter nawskroś poufny, wielką zatem nieostrożnością ze strony Wilhelma było wtajemniczenie w tę wyprawę rudego Oskara Knopfa. Cóż miał robić jednak? On sam nie znał dokładnie sytuacji terenowej, a Oskar włóczył się tam ciągle. Służył już przecież u księżny i jednocześnie był członkiem Związku, a wtedy nikt jeszcze nie miał powodu podejrzewać go o zdradę.

Poszli zatem we trzech, a w dwie godziny później różdżkarz, nie zauważony przez nikogo, odjechał pomyślnie, zdawszy wprzódy relację dr Johnkemu ze swoich poszukiwań. Wyniki nie były zbyt dodatnie. Rumun wprawdzie, oprowadzany głównie przez rudego Oskara, zbadał — jak twierdził — bardzo sumiennie cały teren między wzgórzem pałacowym a stawem, ale nie wyczuł nic zupełnie. W pewnym miejscu tylko różdżka poczęła drgać dziwnie w jego rękach i Rumun starał się towarzyszom dać do zrozumienia, a później wytłumaczyć samemu dr Johnkemu, że w tym kierunku, ale nie wiadomo w jakiej odległości znajdują się, być może, ukryte w ziemi — jak mówił — przedmioty z metali szlachetnych.

Nie było to jedn[...]wnego.

— Jeżeli co[...] jest, panie doktorze, to chyba tylko w podziemiach — rozkładał ręce Rumun.

W podziemiach! Dr Johnke wiedział sam o tym. Do podziemi jednak Rumun nie mógł się dostać. Okazało się, że podziemia są jak najdokładniej zamurowane i stwierdzenie tego było jedynym dodatnim wynikiem tej wyprawy badawczej. W tym Wilhelm zorientował się bardzo dobrze. Podziemia musiały znajdować się pod rozległym tarasem, którego fundamenty były niewątpliwie resztką murów dawnego dziś już nie istniejącego zamku. Wskazywały na to potężne skarpy z wielkich głazów narzutowych, podpierające zbocza tarasu i wyłaniające się spośród gęstwiny kolących akacyj i głogów. Wskazywał na to również front podstawy tarasu, w którym widniały jakieś arkady o strzelistych gotyckich kształtach. W jednej z takich arkad znajdowało się źródło. Z rozwartej szeroko paszczęki kamiennej lwiej głowy buchał obfity strumień wody, która z dawien dawna utorowała sobie żwirowate łożysko w stronę stawu.

Wilhelm Ernin był bardzo zdziwiony, że tych nikłych poszlak — bo Rumun sam tak określił wyniki swego badania — mogło wystarczyć, aby dr Johnke zapalił się do niepewnego przedsięwzięcia. Ale i on zapalił się pomału, chociaż z zupełnie innego powodu.

Oto wieść o poczynaniach dr Johnkego na terenie kolonii Na Grobli dotarła do innych większych skupisk niemieckich w Polsce. I musiała wywołać tam zainteresowanie, skoro zarząd pewnego ugrupowania niemieckiego, działającego zresztą na podstawach całkowicie legalnych, wystosował do związku pismo, proponując przystąpienie do tego ugrupowania, jako do nadbudówki organizacyjnej, mającej na celu zjednoczenie wszystkich niemieckich zrzeszeń w Polsce, szerzących ideologię narodowo - socjalistyczną. Zaznaczano przy tym w sposób dość przejrzysty, że przystępując do organizacji legalnej Związek Czcicieli Wotana wcale nie potrzebuje wyrzekać się celów, które powinny nadal pozostawać nieznane szerszemu ogółowi. Można to załatwić w drodze wyłącznie zapisania się wszystkich członków Związku do legalnej organizacji.

Zarząd ugrupowania zawiadamiał jednocześnie, że osiągnąwszy zjednoczenie w swych szeregach wszystkich obywateli polskich pochodzenia niemieckiego, już przy następnych wyborach do sejmu wystąpi z żądaniem pełnej autonomii kulturalnej i politycznej dla ludności niemieckiej, zamieszkującej ziemie polskie oraz z żądaniem utworzenia specjalnego ministerstwa, a w każdym bądź razie osobnego departamentu niemieckiego przy jednym z ministerstw. W skład tego departamentu mieliby wejść sami Niemcy. Kandydatura na stanowisko przyszłego dyrektora tego departamentu jest w chwili obecnej tematem dyskusji wewnętrznej.

Pismo to, odczytane przez dr Johnkego głośno na tajnym zebraniu sztabu Związku, wywołało wybuch entuzjazmu, podszyty butą i zuchwalstwem.

— Przyłączymy się do nich. Zapiszemy się wszyscy! — wołał Wilhelm Ernin. — Oni mają rację. Jeżeli uda się skupić wszystkich Niemców, to ugrupowanie stanie się siłą, z którą będzie się musiał liczyć każdy rząd w Polsce.

— Ale musimy pamiętać też o tym, aby wykupić jak najwięcej ziemi — wtrącił rozważny Alfred. — Ziemia też daje siłę.

(D. c. n.).

Mistrz kierownicy Mazurek mówi:

OPEL Kadett nie ustępuje dużym wozom

Po ostatnich sukcesach, odniesionych na swym Kadecie, mistrz Mazurek stwierdza, że wóz ten nie tylko dorównuje dużym maszynom, lecz nawet je przewyższa:

- jest bardzo szybki — wyciąga do 105 km/godz.
- osiąga z łatwością, na najdłuższych trasach, przeciętną szybkość 75 km/godz.
- jest bezpieczny — dzięki całkowicie stalowemu nadwoziu, hydraulicznym hamulcom, niețłukącym się szybom
- siła motoru jest idealnie dostosowana do wagi wozu, przez co ma on świetny zryw i może jechać 5 km/godz. na 3-im biegu, co ułatwia jazdę początkującym
- niezależne zawieszenie kół przednich zapewnia mu swobodne poruszanie się na najbardziej wyboistych drogach
- jest tani — kareta kosztuje zł 5.200.—, kabrio-kareta zł 5.350.—
- jest oszczędny — zużywa 8 — 9 litrów na 100 km.

24 SPRZEDAWCÓW • 24 STACJE OBSŁUGI • DOSTAWA NATYCHMIASTOWA
CZĘŚCI ZAMIENNE NA SKŁADZIE.

MONTOWANE W ZAKŁADACH LILPOP, RAU I LOEWENSTEIN S. A. WARSZAWA. LICENCJA GENERAL MOTORS

Sprzedaż rejonowa: „Autotechnika" Wilno, ul. Wileńska 23. Telefon 11-16 i 11-93.

KRONIKA

WRZESIEŃ **11** Niedziela

Dziś: Prota i Jacka
Jutro: Gwidona W. Heronida

Wschód słońca — g. 4 m. 44
Zachód słońca — g. 5 m. 49

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 10. IX. 1938 r.

Ciśnienie 763
Temperatura średnia + 14
Temperatura najwyższa + 22
Temperatura najniższa + 5
Opad 3,2
Wiatr: północny
Tendencja barom.: nierównomierny spadek
Uwaga: rano pogodnie, po południu pochmurnie i przelotne opady.
Uwaga: po południu po

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Nałęcza (Jagielońska 1); S-ów Augustowskiego (Kijowska 2); Romeckiego i Żelańca (Wileńska 8); Frumkinów (Niemiecka 23); Rostkowskiego (Kalwaryjska 31).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

SPRAWY SZKOLNE

— **Dyrekcja Gimn. Koeduk. im. Ks. P. Skargi**, Ludwisarska 4, tel. 23-08, zawiadamia, że posiada wolne miejsca w klasie pierwszej.

— **Pryw. 7-kl. Koedukacyjna Szkoła Powszechna III stopnia Haliny Siewiczowej p. n. „Szkoła Radosna"** przyjmuje zapisy do wszystkich klas oraz do przedszkola codziennie od 12—16, ul. El. Orzeszkowej 11-b. Racjonalne i ulepszone metody nauczania pod kierunkiem wykwalifikowanych doborowych sił pedagogicznych. Należyte i sumienne przygotowanie do szkół średnich, ogólnokształcących i zawodowych. Języki obce. Środowisko kulturalne. **Lokal piękny, słoneczny.** Ogród, boisko. **Warunki dostępne.**

— **Koedukacyjne Liceum Handlowe** Jagiellońska 2, tel. 14-14, ogłasza dodatkowe zapisy do klasy I handlowej (równoległej). Wolnych miejsc 15. Zgłoszenia do 17 września br. włącznie. Egzaminy wstępne dn 19 września br.

— **Dyrekcja Kursów Maturalnych Sekcji Szkolnictwa Średniego** ZNP komunikuje, że kursy z zakresu gimnazjum oraz kurs z zakresu 6 kl. starego typu dla repetentów zostają wznowione dnia 7 września o godz. 17 w nowym lokalu ul. **Zawalna 21** (lokal Gimn Związku Osadników). Wykładają profesorowie szkół państwowych o pełnych kwalifikacjach.

Zapisy od dnia 5 września w godzinach 17—18 w nowym lokalu.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— **W poniedziałek, dn. 12 września**, o godz. 7 wiecz. odbędzie się w lokalu Sodalicji Mariańskiej (ul. Zamkowa 8, II piętro) odczyt siostry Marji Krzysztofy Umiastowskiej pt. „Niewidomy człowiekiem zdolnym do pracy". Wstęp wolny.

BARANOWICKA

— **Natrafiono na szczątki mamuta.** Mieszkaniec cegielni Muckiewicze, gm. nowomyskiej, Konstanty Warenik, podczas kopania gliny na głębokości 6 metrów, wykopał kość grubości 90 cm i długości 75 cm, koloru czarnego, zupełnie zdrową. Zachodzi przypuszczenie, iż są to szczątki mamuta. Władze wydały zarządzenie zmierzające do zabezpieczenia wykopaliska.

— **W 107 rocznicę bohaterskiej śmierci gen. Józefa Longina Sowińskiego.** 6 bm. z inicjatywy Legii Inwalidów Wojennych odbyło się w Baranowiczach przy udziale przedstawicieli władz państwowych, wojska i miejscowego społeczeństwa nabożeństwo żałobne w kościele parafialnym w 107 rocznicę bohaterskiej śmierci gen. Józefa Longina Sowińskiego, patrona Legii Inwalidów Wojennych.

WILEJSKA

— **Nowe wybory w oddziale ZS Wilejka.** W Wilejce odbyło się nadzwyczajne zebranie oddziału ZS, zwołane w celu wybrania nowych władz. Prezesem został p. Szajner, członkami zarządu pp. Lamprecht, Rodziewicz, Skurynowicz i Iżykowski.

Pracą strzelczyń zaopiekuje się p. Suchocka.

A. J.

— **W tym roku więcej.** W roku sprawozdawczym 1937/38 w powiecie wilejskim wybudowano o twardej nawierzchni dróg gminnych 8024 m, powiatowych 7483 m, wojewódzkich 4644 m i państwowych 1997 m, co daje razem 22148 m W roku poprzednim zrobiono 18264 m, czyli prawie o cztery kilometry mniej (3884 m).

A. J.

DZIŚNIEŃSKA

— **Stare znaczki na oświatę.** W celu zasilenia funduszów na oświatę w wojsku, prowadzoną, jak wiadomo, przez Polski Biały Krzyż, w powiecie dziśnieńskim podjęta została akcja zbierania zużytych znaczków pocztowych. Wszystkie zarządy gminne i miejskie mają zorganizować systematyczną zbiórkę znaczków pocztowych krajowych i zagranicznych jak również i znaczków urzędowych. Zebrane znaczki raz na miesiąc będą wysyłane do PBK w Warszawie.

— **Kary za nie niszczenie chwastów.** Wiosną rb. władze administracyjne zarządziły za pośrednictwem gmin i organizacji rolniczych uświadomienie ludności powiatu dziśnieńskiego o konieczności tępienia chwastów (ostu), ostrzegając ludność jednocześnie, że w razie nie zniszczenia ostu przed jego okwitnięciem, winni będą pociągnięci do surowej odpowiedzialności administracyjnej. Mimo to jednak nie wszyscy przystąpili do tej akcji. Na bardziej opornych spisywane są obecnie doniesienia karne do starostwa w celu ukarania ich za świadome uchylanie się od akcji tępienia chwastów.

EJSZYSZKI

— **Święto druhen.** 8 bm. Oddział Żeński Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży w Ejszyszkach obchodził uroczyście przypadające na ten dzień „Patronalne święto druhen". W dużej sali Ochotniczej Straży Pożarnej odbyła się w godzinach wieczorowych akademia.

Wit Bojaruniec.

HOTEL „ST. GEORGES" w WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

Książka kształci, bawi, rozwija!
Czytelnia Nowości
Wilno, Św. Jerzego 3
OSTATNIE NOWOŚCI
Lektura szkolna — Beletrystyka — Naukowe — Wysyłka na prowincję.
Czynna od 11 do 18-ej.
Kaucja 3 zł. Abonament 1,50 zł.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— Dziś, w niedzielę 11.IX w Teatrze Miejskim na Pohulance powtórzenie interesującej sztuki Jerzego Kossowskiego „Tekla" Do powodzenia sztuki przyczyniła się oryginalna, żywa i dowcipna treść sztuki oraz gra całego zespołu ,stwarzającego całą galerię typów współczesnej wsi polskiej. *Nic dziwnego, że wczorajsza premiera rozbudziła żywe zainteresowanie i ożywione dyskusje wśród kulturalnych sfer naszego miasta.*

Sztukę reżysersko przygotował dr Leopold Pobóg-Kielanowski, piękną oprawę dekoracyjną — Jan i Kamila Golusowie. W sztuce biorą udział: Walentyna Alexandrowicz, Władysława Nawrocka, Wanda Szczepańska, Juliusz Balicki, Antoni Czapliński, Władysław Ilcewicz, Stanisław Jaśkiewicz, Stefan Kępka-Bajerski, Władysław Lasoń, Stefan Martyka, Ludwik Tatarski. Początek przedstawienia punktualnie o godz. 20.

W sobotę, w dniu otwarcia sezonu teatralnego, odbyła się msza święta przed cudownym obrazem Matki Boskiej Ostrobramskiej, której wysłuchał cały personel teatru, po czym zespół artystyczny, administracyjny i techniczny teatru wraz z dyr. Leopoldem Pobóg-Kielanowskim udał się na Rossę, gdzie złożył hołd sercu Wielkiego Marszałka.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA".

— **Dzisiejsza popołudniówka w „Lutni".** Dziś o g. 4.15 pp. po cenach zniżonych grane będzie pełne wdzięku i poezji widowisko muzyczne „Rose-Marie" z Xenią Grey w roli tytułowej. Widowisko to jest dostępne również dla młodzieży.

— **„Hrabina Marica".** Dziś o godz. 8.15 w. z występem Janiny Kulczyckiej ukaże się jedna z najpiękniejszych operetek Kalmana „Hrabina Marica" w świetnej obsadzie ról i partii. Balety z udziałem M. Martówny i J. Ciesielskiego.

— **„Kraina uśmiechu".** W poniedziałek — ciesząca się rekordowym powodzeniem op. Lehara „Kraina uśmiechu". Ze względów technicznych operetka ta powtarzana nie będzie.

Przetarg

Zarząd Miejski w Wilnie ogłasza na dzień 21.IX 1938 r. na godz. 10 pisemny, nieograniczony przetarg ofertowy, na dostawę węgla opałowego dla potrzeb instytucyj miejskich, na sezon zimowy 1938/39 r.

Szczegółowe warunki przetargu są do otrzymania w kancelarii Wydziału Gospodarczego, ul. Domnikańska Nr 2, oficyna III, pokój Nr 107.

Oferty należy składać pod tymże adresem w terminie do dnia 20.IX 1938 r. do godz. 12, załączając wadium zł 500 i miejski znaczek kancelaryjny na zł 2. Oferty winny odpowiadać przepisom rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 29.I 1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa i Samorządu oraz instytucji prawa publicznego (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 92).

Zarząd Miejski w Wilnie.

Wątroba jest filtrem dla krwi

Zanieczyszczona krew wskutek złego funkcjonowania wątroby może powodować szereg rozmaitych dolegliwości: bóle artretyczne, łamania w kościach, bóle głowy, wzdęcia, odbijania, bóle w wątrobie, niesmak w ustach brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plamy i wyrzuty na skórze, skłonność do tycia, mdłości, język obłożony. Choroby złej przemiany materii niszczą organizm i przyśpieszają starość. Racjonalną, zgodną z naturą kuracją jest normowanie czynności wątroby i nerek. Dwudziestoletnie doświadczenie wykazało, że w chorobach na tle złej przemiany materii, chronicznego zaparcia, kamieniach żółciowych, żółtaczce, artretyzmie, ma zastosowanie „Cholekinaza" H. Niemojewskiego. Broszury bezpłatnie wysyła laboratorium fizjologiczno - chemiczne „Cholekinaza" H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apteki i składy apteczne.

RADIO

NIEDZIELA, dnia 11 września 1938 r.

7,15 Pieśń „Ave Maria". 7,20 Koncert poranny. 8,00 Dziennik poranny. 8,15 Audycja dla wsi. 8,35 Program na dzisiaj. — 8,40 Wiadomości rolnicze (Transmisja do Baranowicz). 8,50 Gra kapela wiejska (Transmisja do Baranowicz). 9,15 Transmisja nabożeństwa z kościoła ks. ks. Misjonarzy św. Krzyża w Warszawie. 10,30 Muzyka. 11,45 „W świetle rampy" — felieton wygł. K. Leczycki. 11,57: Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Poranek muzyczny. Transmisja z DWR. — 13,00 „W setną rocznicę urodzin Asnyka"— audycja literacka. 13,30 „Po wywczasach" — muzyka obiadowa. 15,00 Audycja dla wsi. 16,30 Oryginalny teatr wyobraźni: — „Przygoda" — premiera słuchowiska Tad. Edwarda Fischera. 17.10 Ryszard Strauss: Sonata na wiolonczelę i fortepian. 17,40 Pogadanka aktualna. 17,50 Tygodnik dźwiękowy. 18,10 Podwieczorek przy mikrofonie.— Transmisja z DWR. W przerwie o godz. 19,00: „Murmańczyk" — fel. K. Makuszyńskiego. 20,00 „Dożynki w Korkożyszkach" — wieczorynka w oprac. Stanisława Pac-Pomarnackiego. W wykonaniu zespołu „Kaskada". 20,35 Wil. wiad. sportowe. 20.40 Przegląd polityczny. 20,50 Dziennik wieczorny. 21,00 „Ta — joj" — wesoła audycja. 21,35 Wiad. sportowe ze wszystkich rozgłośni PR. 22,00 „Rigoletto" — Giuseppe Verdi'ego. — Reportaż operowy. 23,00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty. — 23,05 Zakończenie programu.

PONIEDZIAŁEK, dnia 12 września 1938 r.

6.42 Pieśń poranna; 6.45 Gimnastyka; 7.00 Dziennik por. 8.00 Audycja dla szkół; 8.10 Muzyka; 8.55 Program; 9.00 Przerwa; 11.05 Audycja dla szkół; 11.15 Koncert; 11.57 Sygnał czasu i hejnał; 12.03 Audycja południowa; 13.00 Koncert: 14.00 Muzyka lekka; 14.15 Przerwa; 15.15 Bogactwo pośmiertne Tutankhamena — pogadanka dla dzieci starszych; 15.30 „Córka Zorzy" — nowela Jacka Londona; 15.45 Wiadomości gospod. 16.00 Koncert; 16.45 Konstanza, Pireus, Istambul — felieton Sumińskiego; 17.00 „Imieniny pani Reginy" — pogadanka regionalna Ciotki Albinowej; 17.15 Recital fortepianowy w wyk. Zef Durmaskita; 17.40 Piosenki francuskie; 17.45 Skrzynka ogólna prowadzi Tadeusz Łopalewski; 17.55 Program na wtorek; 18.00 Pogadanka sportowa; 18.10 Arie i pieśni; 18.30 Audycja strzelecka; 19.00 Transmisja z uroczystości „Dni Mickiewiczowskich w Nowogródku"; 19.20 Pogadanka aktualna; 19.30 „Z przeszłości" — koncert rozrywkowy. W przerwie: „Podwójny człowiek" wg noweli Bolesława Prusa; 20.45 Dziennik; 20.55 Pogadanka; 21.00 Audycja dla wsi; 21.10 Chór Dana; 21.50 Sport; 22.00 Wileńskie wiad. sport. 22.05 Pogadanka; 22.15 Tańce artyst. w wyk. ork. symf. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego; 23.10 Zakończenie programu.

Zjazd przodownic zdrowia

W dniu 4 bm. odbył się w Trokach pierwszy doroczny walny zjazd przodownic zdrowia, wiejskich dziewcząt, przeszkolonych na kursach. Każda z przodownic zdrowia ma pod opieką swą wioskę i ma obowiązek podnosić w tej wsi higienę przez wprowadzanie spluwaczek do chat, osobnych naczyń, bielenie zabudowań, usuwanie drobiu z mieszkań, opiekę nad niemowlętami i walkę z alkoholizmem, a ponadto przeprowadza wywiad przeciwgruźliczy i szczepienia przeciwgruźlicze.

Akcja ta prowadzona jest od roku, kiedy to w Trokach wyszkolono 17 pierwszych przodownic zdrowia. Wileńsko-trockie T-wo Przeciwgruźlicze dąży do tego, by w każdej gminie było po 100 przodownic. Ostatni zjazd zarejestrował już 456 przodownic w powiecie.

Uczestniczki zjazdu w Trokach wystąpiły w strojach ludowych, w samodziałach, wyhaftowanych koszulach i fartuchach. Na ramieniu każda miała tarczę z płótna, na którym był wyhaftowany karmazynowy krzyż przeciwgruźliczy. W ciągu kilku dni uczestniczki brały udział w obradach zjazdu i zwiedziły zabytki Trok i Wilna.

POKOJE
TANIE CZYSTE I CICHE
W HOTELU ROYAL
Warszawa Chmielna 31
Dla pp. czytelników „Kurjera Wileńsk." 15% rabatu

Rozkład jazdy statków

„ŚMIGŁY" i „KURIER" w dnie świąteczne: Odjazd z Wilna: 8.15, 9.30*, 10.50*, 12.10*, 13.30*, 14.50, 16.10*, 17.30*, 19.15.

Odjazd z Werek: 7.15, 9.40, 10.55*, 12.15*, 13.55*, 14.55*, 16.15, 17.35*, 18.55*.

Wszelkie informacje co do wynajęcia statków pod wycieczki, spacery, dancingi udziela się na przystani statków firmy B-ci Janowiczów, tel. 25-19.

*) W razie deszczu lub chłodu statki nie kursują.

REWIA NOWEJ PRODUKCJI

3 lampowy dla wszystkich!

4 lampowy wieloobwodowy!

Pełnowartościowa superheterodyna 4 lampowa!

Luksusowa superheterodyna 5 lampowa!

6 lampowa superheterodyna najwyższej klasy!

1939 ELEKTRIT-RADIO 1939

wysoka klasa - piękny styl

„Arnold Fibiger" niech każdy pamięta. Przez lat 60 w służbie klienta — Kalisz, Szopena 9. Jedyna polska fabryka fortepianów i pianin dopuszczona do udziału w Światowej Wystawie w Nowym—Yorku. Przedstawiciel H. ABELOW, Skład Pianin — Wilno, ul. Niemiecka 22.

LEKARZE

DR MED. JANINA
Piotrowicz Jurczenkowa
ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońską 16 m. 6, tel. 18-66.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DOKTOR MED.
J. Anforowicz-Szczepanowa
choroby skórne, weneryczne, kobiece.
Przyjmuje w godz. 8—9, 12—1 i 4—7.
Zamkowa 3 m. 9.

DOKTOR
Blumowicz
choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz. 9—13 i 3—8.

LEK. - DENT.
M. Lewin
powrócił
Nowogródek, ul. Piłsudskiego 65.

DOKTOR
Feliks Hanac-Bloch
STOMATOLOG
powrócił
Gdańska, 1, tel. 22-80.

DR. MED.
L. Cholemowa
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
przyjmuje 3—5.
Zawalna 22, tel. 3-83.

DR. MED.
L. Szteinhauer
choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Zamkowa 18, wejście od ul. Św. Michalskiej Godziny przyjęć 4—8.

DR. MED.
M. BLOCH
Położnictwo i choroby kobiece
powrócił

ZAKŁAD RENTGENOLOGICZNY I GABINET FIZYKALNEJ TERAPII
Drów L. i J. Iwanterów
ZOSTAŁ PRZEPROWADZONY na
ul. Mickiewicza 19 m. 10, tel. 963
(vis-a-vis Hotelu Bristol)

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Maria Laknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—3, róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA
Smiałowska
oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Wielka 4—1.

Przy **BÓLACH GŁOWY NERWOBÓLACH i GRYPIE** stosuje się **PROSZKI** (DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.) **KOWALSKINA**

Kupujemy każdą ilość tegorocznego MIODU, dojrzałych SERÓW litewskich i GRZYBÓW suszon.
Płacimy najwyższe ceny
Spółka Chrześcijańska
„EKONOMIA"
Baranowicze, ul. Szeptyckiego 50
telefon 97

POLECAMY WYKWINTNE MATERIAŁY
SUKIENNE na kostiumy i płaszcze damskie i męskie
WEŁNIANE i JEDWABNE Najnowsze wyroby i kolory 1938/39.
CALEL NOZ
Wilno, Niemiecka 19, tel. 890 Istnieje od 1898 r.

WILNO — najtańsze miasto w Polsce — WILNO

IV Targi Północne w Wilnie

od 17 września do 2 października 1938 r.

Pawilony: Przemysłu i Handlu, Rolnictwa - Rzemiosła.
Wystawy: Higieny i zdrowia, Hodowlana (całe fermy).
Pokaz: Koni i zakup dla wojska.
Moc imprez rozrywkowych — „Luna-Park".
Ostatnie Targi zwiedziło przeszło **150.000 osób.**

Zniżki kolejowe: 75% w drodze powrotnej (od 12 IX do 5-X). Powrót bezpłatny pod hasłem „Lato na Ziemiach Wschodnich" do 30-IX.
Wilno najpiękniejsze miasto turystyczne i zabytków historycznych.
Informacje: **Biuro Targów Północnych — Wilno, ul. Legionów 2,** tel. 28-03 i Oddziały **„Orbisu".**

PAN | Dziś. Początek o godz. 2-ej.
Zachwyt! **Kolosalne powodzenie!**
Druga Młodość
Gorczyńska, Stępowski, Zacharewicz i in.
Wszelkie ulgi zawieszone.

CASINO | Już wkrótce monumentalny film
CHICAGO

CASINO | Dziś początek o godz. 2-ej. Największy sukces ulubionej
Schirley TEMPLE JAKO **„HEIDI"**

HELIOS | Film w kolorach naturalnych.
„Pierwsza tarzanka", bohaterka „Królowej Dżungli" i „Huraganu"
Dorothy Lamour i jej partner **Ray Milland** w najnowszej kreacji
Miłość w Dżungli
Nad program: Wybitne atrakcje i aktualności. Początek o 2-ej.

Kino MARS | Dziś **Ostatni dzień** Pocz. o godz. 2-ej.
ZEW PUSTYNI w Roli głównej PAUL ROBESON
Następny program: **CIENIE PARYŻA**

Chrześcijańskie kino **SWIATOWID** | Dziś na otwarcie sezonu niezrównana
Jeanette Macdonald oczaruje wszystkich w olśniewającym filmie
„Motyl hiszpański"
Uprasza się o przybywanie na seansy: 5, 7 i 9. w niedziele i święta od 1-ej.

OGNISKO | Dziś najweselsza polska komedia tryskająca humorem
TRÓJKA HULTAJSKA
Arcyzabawne przygody przyjaciół, którzy wygrali milion.
W rolach główn.: **Stanisław Sielański, Stanisław Woliński, Józef Kondrat, Tamara Wiszniewska** i inni. Nadprogram: UROZMAICONE DODATKI. Pocz. o 6, w niedz. i św. o 4

1 KLG. MYDŁA SPORT DO PRANIA *zawiera dodatków*
KAWAŁEK MYDŁA TOALETOWEGO
Żądać wszędzie mydła **SPORT** *w opakowaniu*
SKŁAD FABRYCZNY W WILNIE
D/H „REPREZENTANT", Wielka 30

Kupno i sprzedaż

DOM drewniany w Wilnie przy ul. Chełmskiej na własnej ziemi z ogródkem owocowym i studnią z powodu wyjazdu sprzedam bez pośrednika. O warunkach u właściciela w Wilnie, ul. Mętna Nr 7.

WÓZEK dziecinny w dobrym stanie, nowoczesny, okazyjnie sprzedam. Tatarska 20 m. 30.

SPRZEDAJE SIĘ działka 5 i pół ha. — 4 klm. od Wilna. Dowiedziać się: Ludwisarska 4, sklep spożywczy.

KUCHARKA — przychodząca lub stała potrzebna — ul. Piłsudskiego 9-c — 3.

DOM NOWY drewniany do sprzedania z werandą oszkloną, 2 i pół ha lasu w tem 1 ha sadu owocwego, w bardzo ładnej miejscowości — Wołokumpii. Adres w Redakcji.

Z POWODU WYJAZDU Sprzedaje się: łóżka, szafa, biurko, kwiaty, i inne sprzęty Ul. Sierakowskiego 25—2.

SPRZEDAJE SIĘ powóz nowy parokonny i dorożka jednokonna nowa. Szkaplerna 113, Kulesza.

SPRZEDAJE SIĘ niedrogo dom 5-pokojowy z ogrodem warzywno-owocowym 5.000 mtr w Kolonii Wileńskiej na przedmieściu Wilna. Na miejscu kościół, sklepy, kolej, szosa, szkoła, elektryczność, wodociąg i poczta. Informacje: Kolonia, ul. Krańcowa Nr 12

MAJĄTEK ZIEMSKI w odległości 30 km od Lwowa przy bitej szosie, 72 morgów roli, 28 morgów łąk i 244 morgów lasu młodszego, posiadający trochę węgla brunatnego i bardzo dobrą glinę do wyrobów ceramicznych oraz dobry kamień budowlany, do nabycia zaraz, za gotówkę zł 160.000 przez rolnika-przemysłowca. Oferty i informacje pod „Maspir", Lwów, ul. 3 Maja Nr 16.

PIANINA, Fortepiany Blühtner, Ibach, Becker, Schröder Mühlbach i in. od zł 275 sprzedaje na raty **N. Kremer,** ul. Niemiecka 19 (wejście w bramie).

PRACA

CELINA SANDLER prowadzi zajęcia kosmetyczne metodą Rawis tylko na Kursach Kosmetycznych D-ra H. Łomżyńskiego, Warszawa, Pl. 3 Krzyży 11 m. 4, tel. 9-56-33. Początek kursu 20 września.

AGENTÓW chrześcijan do sprzedaży narzędzi rolniczych po wsiach poszukuje „Żniwo" Lwów, Kuszewicza.

AGENTÓW(KI) zdolnych, wymownych na najlepszych warunkach poszukuje Polski Zakład Portretowy „PATRIA" Kielce, skrz. pocztowa 291.

POTRZEBNE PANIE intel. do rozpowszechniania artykułu niezbędnego w każdym domu. Zysk 4—5 zł dziennie. Gwarancja 2 zł dziennie. Żeligowskiego 1 m. 28.

NAUCZYCIELE(KI) łaciny, przyrody z geografią, matematyki lub fizyki potrzebni do gimnazjum XX. Marianów w Drui. Bliższych informacyj udzieli dyr. Liceum im. Śniadeckich, ul. Bakszta 15, tel. 28-28.

Nauka i Wychowanie

KURSY KREŚLEŃ Technicznych inż. H. Gajewskiego prywatne, roczne, korespondencyjne, Warszawa, Plac Trzech Krzyży 8. Wydziały: maszynowy, budowlany, mierniczo drogowy. Opłata 15 zł. miesięcznie. — Programy wysyłamy bezpłatnie.

LOKALE

DO WYNAJĘCIA 4-ro pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami. Skopówka 6.

RÓŻNE

PANNA z dobrej rodziny, gospodarna, nie dzisiejszych zasad, niebogata, lat 28, pragnie wyjść zamąż za kulturalnego pana na stanowisku do lat 45. Pod „Małopolanka".

BARANOWICKIE

RADIOODBIORNIKI detektorowe na głośnik, aparaty lampowe, instrumenty muzyczne, rowery i części do rowerów, maszyny do szycia „Pfaff", patefony, płyty i wielki wybór żarówek najtaniej kupisz w firmie chrześcijańskiej **S. Gierasimowicz, Baranowicze, ul. Mickiewicza 5, tel. 281.**

RADIOODBIORNIKI — detektorowe na głośnik i słuchawki, oraz lampowe superheterodyny poleca **Zakład Radio-Techniczny N. i F. Kuńelskich,** Baranowicze, ul. Szeptyckiego Nr. 34 b. (w podwórzu). Tamże montaż, naprawa i ładowanie akomulatorów samochodowych, motocyklowych i radiowych.

Kino-Teatr „PAN"
w Baranowiczach
Dziś najwspanialszy film dżunglowy z „serii tarzanów"
ZEMSTA TARZANA
Pełne napięcia sceny walki z drapieżnikami dżungli. W roli głównej olimpijski mistrz MORRIS i ELEANOR HOLM, najsłynniejsza pływaczka świata

Kino „APOLLO"
w Baranowiczach
Dziś wielki podwójny program.
Arcywesoła komedia polska.
1) **NIEDORAJDA** z trzema najlepszymi komikami Adolfem Dymszą, Józefem Orwidem i M. Zniczem.
2) **Człowiek, który żył dwa razy** dramat o wielkim napięciu.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala: Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, ul. Bazyljańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11; Brześć n/B., Pierackiego 19, tel. 224; Pińsk, Dominikańska 40.
Przedstawicielstwa: Kleck, Nieśwież, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Grodno — 3 Maja 6, Suwałki — Em. Plater 44, Równe — 3-go Maja 13, Wołkowysk — Brzeska 9/1.

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju — 3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie niema urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr. za wyraz, kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszp. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 19

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o. Druk. „Znicz", Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 Ilocz. u E. Kotlarewskiego, Wileńska 11 Redaktor odp. Józef Onusajtis